

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fl.
minden következőnél 18 fillér.
Bélyegdíj külön 80 fillér.
Nyúltér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, június 27.

Mai számunk több közleményei:

- Vezéreszik: Ferencz Ferdinánd házassága.**
- A váltó.**
- Kína a hatalmak ellen.**
- A trónörökös házassága.**
- Az üldözött román zsidók keresztülvonulása Magyarországon.**
- Az ügyvéd gyilkosa.**
- Tárcza: A férj becsületéért.**
- Csarnok: Az asszony.** Irta: Alphonse Daudet.

Ferencz Ferdinánd házassága.

Budapest, június 26.

A tegnapi nap újabb szenzációt hozott. Hivatalos helyről nemcsak hogy megerősítették az annyiszor agyonczáfolt és újból meg újból felmerült híret a trónörökös regényes házasságának, hanem már az előkészületekről is részletes felvilágosítások érkeztek. Ezek szerint, mint ahogyan azt már megirtuk, *Ferencz Ferdinánd* trónörökös *Chotek* Zsófia grófnő és esetleg születendő gyermekei nevében nyilatkozatot és esküt tesz, hogy nejét az uralkodónak rangja nem illeti meg és a gyermekek a trónt nem örökölhetik.

Ez a házasság mindenestre rendkívüli esemény, a melyhez hasonló a Habsburg-dinasztiában eddig elő nem fordult. Az uralkodói ágon legalább nem s ezért precedens hiányában sok fejtörést okozott az udvarnak és a két állam kormányának is. Miként legyen összeegyeztethető a pragmatika szankció s ezzel a trónörökös rend a trónörökös eme morganatikus házasságával? Ausztriában még aránylag

könnyen ment a dolog, mert ott a morganatikus házasságról külön törvény szól, de a magyar törvények törvényesnek ismerik a morganatikus házasságot is, mert a nem egyenrangú házasság, ha törvényes formák között megyen végbe, mint a hogy a jelen esetben is történni fog, szintén törvényes házasságnak tekintetik, a melyből a házasság után a törvények által megadott jogok egyaránt megilletik a trónörökös nejét és gyermekeit, bármily alsó rangból származtak legyen is.

Miként egyeztessék meg a magyar és osztrák törvényt egymással, ezen sokáig töprengtek azok a magyar jogászok, akiknek az udvar kiadta az ügy tanulmányozását.

A jogászok találtak is formát erre, a magyar jog hajlíthatósága folytán és így lehetővé lesz, hogy két szerető szív egyesülhessen, anélkül, hogy e szerelmi frigyből váratlan komplikációk támadjanak.

A félhivatalos jelentések szerint az őszzsel törvényjavaslatot fog a kormány benyújtani a trónörökös rendjéről. Alig remélhető azonban, hogy ennek a javaslatnak a tárgyalása simán fog lefolyni. — Akadnak majd, akik azt vitatják hogy nem lehet a törvényesen megkötött házasságtól olyan jogokat elvitatni, amelyek nemcsak a törvény megad, hanem amely jogokkal a régi magyar királyok is bírtak s az ilyen rangon alóli házasságból is törvényes trónutódok származtak. Az is bizonyos, hogy nemcsak a magyar törvények, de a magyar népnek és a modern időnek szellemével sem igen egyez-

nek a morganatikus házasság rideg törvényei, mégis nem valószínű, hogy akkor is, midőn az országnak ezer más fontos érdekeiről, különösen midőn a belbékéről van szó, a fontos kérdés parlamenti megvitatása nem fog nagyobb nehézségekbe ütközni s az új törvény komolyabb fennakadás nélkül életbe léphet.

A trónörökös szerelmi házasságának pedig őszinte szívvel örvendünk. Legyen áldás rajta s adja meg az ég neki is, mint trónörökösnek azt a boldogságot, a melyet leendő alattvalói közül a legszegényebb is joggal számíthat a gondviselőstől.

Saturnus.

A váltó.

Arad, június 26.

Ez a hitvány kis papirdarab sok ember életét rontotta meg s ki tudja hánynak az erkölesi és anyagi bukását idézi elő? A váltó a könnyelmű adósságcsinálás legbiztosabb eszköze. Mi kell hozzá: Egy-két aláírás és rendelkezésre álló pénz. De csak addig, a meddig. A könnyen szerzett pénz könnyen elfogy s csakhamar kimerül a személyes hitel, a váltó-mánóvernek vége szakad s út a leszámolás kegyetlen órája.

Az egyszerű kis viskóban, szegénységben született gyermek lassanként felcseperedve, kilép az éot porondjára, ott látván jólétet, pompát, csillogó fényt: nem kérdezi, nem keresi, nem kutatja, hogy honnan, miből, hogy támad az a jó mód, pazar élet és ragyogás; szívében gyökeret ver a vágy majmolni a többit, többnek látszani, mint amennyit ereje

TÁRCZA.

A férj becsületéért.

I.

Vidám hangulatban, huszonötéztendő fiatal életének boldogságában jött haza Stanié asszony a boltokból, a mint bevégezte vásárlásait.

— Nincs semmi ujság, Agatha? A kicsike mégsem jött meg az iskolából?

— Még nincs négy óra, madám; tetszik tudni, hogy az ur elutazott? — kérdezte bátor-talanul a leány.

— Az uram? Elutazott?
— Csak kézitáskáját vitte magával. Egyébként levelet hagyott hátra az ön számára. Ott van az asztalon, a szobában.

Berohant, hogy bántó kétség és aggodalom között feltépje a borítékot. Halálsápadtan olvassa:

„Lujzám, én szegény Lujzám! Elutazom a nélkül, hogy bucsut mondjak neked... Nincs bátorságom, hogy még egyszer szemed elé kerüljek... Nagy összegeket vesztettem a tőzsdén, egész vagyónukat... Üldözött a végzett..."

Boldogabbá, gazdagabbá akartalak tenni, szegény drága nőm... Mindenünket elvesz-

tettem és... Hardis ur pénztárából is hiányzik 20 000 frank.

Nem ölöm meg magam... jóvá akarok tenni mindent, vissza fogom téríteni a pénzt... és rád fogok emlékezni és arra a nagy szeretetre, mely engem hozzád fűzött. Ne utkozz, ne... hanem menj el és kérj, könyörögj, hogy ne üldözzenek. Hagyjanak időt a munkára és én pótolni fogok mindent. Nem tolvaj vagyok én, hanem szerencsétlen, nagyon szerencsétlen, hidd meg édes Lujzám!

Magammal ezer frankot viszek, kétezeret itthon hagyok neked. Lujza! Vigyázz a kis Klárára! Légy részvétellel irántam!

Életjelt nem adok magamról többé, hanem — ha csak a halál idő előtt el nem ragad — visszajövök, vissza, hozzád és vissza hozom, vissza neked a szerencsét, a fényt, a pompát.

... Ejj borult a szegény nő agyára. Megrogytak a lábai. Nagyot lélekzett, azután ki egyenesedett.

— Kezdődik a harc, — mormogta magában. — A becsületért.

Es megtépett szívében megújultak a boldogság emlékei. Fölkelt: — És a szeretetért.

Fél óra mulva ott állt Hardois ur előtt. Az szánakozva tekintett rajta végig, mikor odaadta neki a férje levelet.

— Tudtam én ezt már előbb is asszonyom! igazán sajnálom önt.

— Ne tegyen jelentést, ne tegyen, könyörögök. Megfizetek önnek mindent, meg én, mindent. Oh, ne ellenkezzen.

És térdre hullott előtte.

Hardois ur és társa, Sendrez ur, mélyen meg voltak hatva. Tekintetük találkozott. Jól értesültek minderről. Tudták, hogy nem az asszony volt oka a bajnak. Nem, ő nem élvezetvágyó, ő nem pazarló, nem kaczer. Szegény anyja!

— Jól van, asszonyom, megegyeztünk. Ilyen nagy összeget nem veszthetünk el és minden bűnt bünhödni kell. Legyen meggyőződve, hogy nagyra becsüljük áldozatkészségét. Mi orra kér határnapot?

Az asszony megrázkódott. Meg kell határoznia a vértanuság, a könyek idejét?

— Elég lesz tíz év? Vagy többet kíván? Kérdi Hardois ur.

— Igen u am, igen, tíz év elég lesz. Köszönöm, köszönöm.

— Nincs mit köszönnie, asszonyom! Mi sem váltót, sem irást nem kérünk!

II.

Es megkezdődött az áldozatok sora. Alást keresett. Négy hónapi fárdságos utánjárás után végre alkalmazták is egy nagyobb áru-

megbir. Az egyszerű, kevés igényű szülők gyermeke mindjárt az önállóság kezdetén, már az első berendezkedésnél váltót ír alá, hogy a nagyolás hóbortjából keletkező vágyait kielégíthesse. A szerény kis lakás, melyben született, nevelkedett, nem felel meg többé; tágas, diszes palota kell. A régi, kopott butorok zsbárushoz, vagy a szemétre kerülnek s helyettük értékes müdarabok, fejedelmi tárgyak kellene a nagy uri lakásba. Minden fölszerelésnek ujnak, előkelőnek, izlésesnek és drágának kell lennie, mert ez az uras, ez a modern, ez a sikkes. A mai emberek boldogsága nem az egyszerű megelégedettségben, lelki békeségben rejlik, hanem a nagyolásban, az idegölő versenygésben, az egymáson való tultevésben. A fényűzés talán sohase volt annyira kifejlődve, mint ma. S ez teszi annyi emberre elviselhetlenné az életet.

A paraszt, ha cséplőgépet vesz, váltóval fizet; a varróleány váltóra szerzi be a Singer-masínát; a jól ki fészült uracs, aki szereti a pezsgőt s nagyokat és gyakran mulat, váltót ad a főpinczérnek; az iparos, a kereskedő váltóra dolgozik; a kis- és nagyhivatalnok, pap, katona és színész egyaránt váltózik, szóval az egész világ váltólázban szenved s uszik a szennyes árral, a mely nagyon gyakran foltot ejt a legtisztább jellemre is, vagy ha éppen a jellemnek nem is árt, elsodor és maga alá temet.

A gyakorlati élet száz meg száz példával igazolja, hogy egyes emberek, a kiknek annyi ingatlanuk sincs, a hova a fejüket nyugalomba hajthatnák, kik annyi vagyonnal se rendelkeznek, mint a kosaras tót, a ki vásárról-vásárra jár s összes holmiját a hátán hordozza; — érdekösszekötetések révén a személyes hitel kizsákmányolásával százezreket mozgósítanak s oly üzletek lebonyolítására vállalkoznak, melyre a tisztesség és becsület egyenes utján járó ember gondolni se mer. Egy-két szerencsés kísérletező példáján buzdulva, próbálkoznak mások is; egyideig fönn lebeg a magasban számításuk léghajója s a mint a kedvezőtlen szél elkapja az üres gömböt, a merész hajós veszve van.

A mai egészségtelen viszonyok, félszeg gondolkodás, szecsessziós életmód, megromlott erkölcsök, nagyuri hóbortok, eszeveszett fényűzés, vakmerő vállalkozás és váltó-sport sok, nagyon sok siralmas áldozatot fog még követelni, míg

az elrettentő példák hatása alatt megtisztul a megmértelizedett közerkölcs s a száműzött tisztesség, a bujdosó becsület visszatér régi otthonába s a családi tűz körül föléleszti az igazi megelégedettség, holdogság jótékony melegét.

Törvényt kérünk, első sorban is szigorú törvényt a határt alig ismerő személyes hitel korlátozására; kérjük a váltótörvény revízióját s a biztos fedezet híjával, csupa hitelműveletek alapján kísérletező merész vállalkozók próbálkozásait csalásnak minősíteni; a megrendült közerkölcs csakhamar javulni fog s az Amerikába gyors hajóval utazók, valamint az öngyilkosok száma megapad.

A legtöbb erkölcsi és anyagi romlásnak a könnyelmű adósság-csinálás, a mérhetetlen személyes hitel nyújtása képezi valódi okát s ennek legalkalmasabb eszköze — a váltó.

Inkább legyen a váltóforgalom kisebb, csak az emberek erkölcsi javulása, anyagi jóléte nagyobbodjék. Kényszerítsük az embereket a saját igazi értékük gyümölcsének élvezésére, szorítsuk nélkülözés, lemondás árán a takarékos, de minden ízében tisztességes és becsületes kenyérkeresetre és életmódra.

Elég volt már az elbukott, az öngyilkos arra, hogy okuljon a világ a szomorú példák s ha a társadalom gyenge, s az emberek egyként képtelenek a javulás útjára térni: az államhatalom, a kormány és törvényhozás kényszerítse a tévelygőket az igazak útjára.

TÁVIRATOK.

Az udvar köréből.

Bécs, június 26. (Saját tud. távirata.)
Mária Terézia főhercegnő, Ferencz Ferdinánd mostoha anyja ma reggel Reichstadtba utazott nyári tartózkodásra.

A törökök Európára apellálnak.

Filippopol, június 26. (Saj. tud. táv.)
Konstantinápolyi jelentések szerint a török szabadelvű pártnak ottani központi bizottsága körlevelet intézett a nagykövetekhez, amelyben türhetetlennek mondja az ország helyzetét és végrehajtását kéri azoknak a reformoknak, amelyeknek szükségességét Európa maga is elismerte. A körlevél azt mondja, hogy a bizottság

ber elpirul, valahányszor az ő pénzéhez kell nyulnia; hogy tétova mozdulattal fogadja el, mintha vissza akarná adni; hogy ajka remeg, de szólni nem mer.

Egyszer azt a kívánságát is kifejezte, hogy szeretné látni Klárát... és úgy bánt vele, mint apa bánt a gyermekével.

III.

A nyolczadik év végén, komor novemberi estén, fájdalomdult arcú asszony állott Sandrez Henri ur előtt. Stanie Lujza volt. Sápadt, gyöngé, megtört nő.

— Nem leszek kész soha! Két évem van már csak és még mindig ötezer frankkal vagyok hátralékban. Nem hoztam többet most, mint hétszázat. Nem hozhattam többet. Bocssáson meg.

Sandrez meghatottan tette kezét a vállára, mintha támogatni akarná.

— Kérem önt, ne beszéljen így. Milyen rosszul néz ki? Mennyire gyöttri magát. Pedig én mindent megtennék önért, mindent...

Lujza nem is hallgatta, csak beszélt tovább.

— Klára beteg volt.

— Klára? Istenem!

— Három hónapig feküdt. A nevelőházban rossz a koszt, hisz olcsó. A lányka női, fejlődik, elgyöngült egészen. Haza kellett őt vennem és ápolónőt is fogadtam melléje... Most már, hála Istennek! jobban van. Szegény gyermekem!...

kénytelen lesz önségélyhez folyamodni, ha Európa nem veszi figyelembe felhívását.

Kina a hatalmak ellen.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 26.

A kínai helyzet ma két tényvel jellemezhető. Az egyik az, hogy Seymour tengernagy Pekingbe érkezett és hogy a követek is vele vannak.

A másik hír arról szól, hogy a kínai kormány a Pekingben lévő követeknek megadta az engedélyt a főváros elhagyására. Diplomatikusan nyelven ez nem jelent egyebet, mint azt, hogy az idegen követeknek utilaput kötöttek a talpukra és ezzel Kina a hatalmak ellen hadilábra helyezkedett.

Az orosz kormány, ennek folytán kiadta a csapatok mozgósítására vonatkozó rendeletet és így Oroszország az első, mely a Kinából indirekt uton üzent hadiállapotnak következményeit levonta.

A Zenta osztrák-magyar hadihajó, mely ma Tschifuban szemet vett fel, a konzulátus védelmezésére tizenöt embert hagyott hátra.

Mai sürgönyeink a következők:

London, június 26.

A lapok egy tegnap kelt sanghaji táviratot közölnek, a mely szerint a Terrible angol cirkálóhajó Takuból odaérkezett és azt jelenti, hogy egy 800 sikh-ből és 200 walesi lövészből álló haderőnek sikerült helyreállítania az összeköttetést a német, amerikai és orosz csapatokkal, a melyeket a kínai csapatok két nappal azelőtt Tiencintől 9 mértföldnyire elvágtak.

London, június 26.

A Daily-Express-nek jelentik Sanghaji tegnap kelettel: Ideérkezett hivatalos jelentés szerint Pei-Tai-Hoban és San-Hai-Kvanban kőzák katonaság kötött ki, a mely mind a két helységet megszállta, hogy elvágja a Manduriából Tiencin felé előrenyomuló kínai csapatok útját. Ugyanennek a lapnak jelentik Csifuból tegnap kelettel, hogy odaérkezett jelentés szerint 3000 főnyi kínai csapatok gyors menetben Takuból Tiencinbe érkeztek az ott lévő kínai katonák és boxerek segítségére.

házban pénztárosnőnek. Mielőtt férjhez ment, akkor is ez volt a kenyere.

Rokonai nem voltak, tehát könnyen kitéphette magát a régi környezetből. Hogy teljesen szakithasson a múlttal, még a lakást is felmondotta. Azt mondta, hogy férje után utazik a külföldre. Ismét a leánykori nevét vette föl. A város külsején vett új szállást. Leányát pedig elhelyezte valami olcsó nevelőházban. Nincs már egyéb gondja, mint hogy az adósságot visszafizesse.

Folytak az évek. Mennyi kint termettek számára! Régi ismerőseik azt tudták róla, hogy eltűnt. Hátha férje mégis ír? ... Akkor a leveleket visszaküldik, mert a „czimzett ismeretlen helyre költözött”. Folyton e miatt aggodott.

„Eletjelt nem adok magamról többé, hanem — hacsak a halál idő előtt el nem ragad — visszajövök, vissza hozzád, és visszahozom, vissza neked a fényt, a pompát, a szerencsét.”

Ezt írta levele végén.

— Eh! de hátha azóta eljött érte a halál. Es ő a halálkin óráiban írt nekem, talán hitt engem, várt engem...

Hardois ur időközben visszalépett az üzlettől. A cég egyedül Sandrez Henri uré maradt, a kinek becsületét szintén lekötötte az adósságért.

Eszrevette, hogy Sandrez ur becsülésébe, melylyel őt elhalmozta eddig is, mindig több gyengédség vegyül. Eszrevette, hogy ez az em-

Nem tudta tovább visszafojtani könyeit, hangos zokogásban tört ki.

Sandrez Henri letérdelt eléje és keze után nyult. Elvonta tőle.

— Tehát nem bizik bennem?

— Oh igen, hisz ön oly jószívű volt mindig hozzám. Bocssáson meg.

Es odatette kezét a kezébe.

Henri energikus, nyugodt arcza lángba borult.

— Óh, ha ön a szívembe láthatna. Hallgasson meg, már ugyanis oly régen hallgatok. Igen, szeretem önt, csodálom önt, mint egy szentet!

— Lássá, azóta sok év elmúlt már, s mégis semmi hír felőle, nyolcz év alatt sem vissza nem tért, sem nem írt. A törvény szerint ön ismét szabad. Ha ön is úgy akarja, feloldják mind azt a köteléket, a melyek még hozzá fűznék.

— Ah, milyen borzasztó tud lenni!

— Gondolja meg, — folytatta Sandrez — és gondoljon Klárára. Az is úgy robotoljon a kenyérért, mint ön? Vagy még az apja terhét is viselje? Az a szegény gyerek. A Kláricza kedvéért hallgasson meg engem!

— Ne szóljon többet Sandrez ur, ne vigyen a kísértetbe. Oh, csak visszatérne már Marcell!

Kezét tördelve ég felé kiáltotta: ez utolsó szókat. Emberekben nem, csak Istenben bízhatik ő, a szegény oserbenhagyott asszony. Óh, mily erős volt ő a bizalmában.

London, június 26.

A Reuter-ügynökség jelenti Hongkongból tegnapi kelettel: A makaói csapatok fegyverben állanak. A makaói kormányzó fegyvereket küldött a katonai portugáloknak, mert Kantonban is idegenellenes plakátokat ragasztottak ki.

Berlin, június 26.

A tipui német konzul táviratot küldött, a melyből következtetni lehet, hogy Tien-tint az európai csapatok felszabadították.

London, június 26.

Seymour Peking előtt áll, mintegy 20 kilométernyire a várostól. A követek vele vannak. Ugy látszik, hogy ezeket sikerült megmentenie, de azután neki magának is menekülnie kellett.

Hír szerint Seymour körül van véve kínai rendes csapatokkal, s helyzete most igen veszélyes.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Csepürágók, operetta.
Csütörtök: Csepürágók, operetta.

A csepürágók.

— Bemutató előadás. —

A múlt héten többször volt alkalmunk panaszkodni és akárhányszor bizony a színház igazgatóság ellen ki kellett fakadnunk egyik-másik mulasztás miatt. De hát ez nem is megy másképpen, mert hisz a legnagyobb szakavatottság mellett és a legderekabb iparkodás közben megeshetik egy kis hiba, egy kis elnézés.

De a mai bemutató előadás elfeledtet mindent és készsággal kijelentjük, hogy Leszkay András oly lényes bizonyosságát adta rátermettségének és ügyességének, hogy a közönség legnagyobb és a legőszintébb elismerését vívta ki magának. Az ő érdeme, hogy ez a gyönyörű operett magyar színpadon először került színre, és hogy ez a színpad éppen a miénk lehetett. Ez oly szép és dicséretes eredmény, melyért városunk mindig hálás lesz ő iránta.

A csepürágók operett valóságos gyöngye a modern francia operett irodalomnak és most már érthető, hogy ez a kedves zenéjű operett Párisban hónapok óta folyton műsoron marad. Ugy a zenéje, mint a szövege felvonásról felvonásra üdőbb és zengzetesebb, logikus serieuse

és kecses és az egyes énekszámok első hallásra már a fülben csengenek és a közönség a dalokat dudolva hagyta el a színházat. — Nehány nap múlva már a cigány és a katonazenekar kiviszi a gyönyörűbbnél-gyönyörűbb dalokat és indulókat az utcára és báli termekbe és talán egyetlen-egy operett sem lett oly hamar közkinccsé, mint a Csepürágók.

A kiváló szép kiállítás, a gyönyörű díszletek, a kosztümök — ez mind oly magas nívón állott, hogy büszkén mondhatjuk, hogy a mi színházunk levetette magáról a vidéki jelleget és ez ismét csak Leszkay érdeme, valamint Andorffy Péteré, ki rendezői talentumának fényes jelét adta.

Az is bizonyos, hogy oly színészgárda felett rendelkezik az igazgató és a rendező, amely megkönnyíti különben nehéz munkájukat. — Minden egyes szereplő, de a karok is és a zenekar is, a lehető legjobbat nyújtották és ezért Békéssy karmestert illeti az osztatlan dicséret.

Az operett kiváló szép számai Susanne dala (*Czigányosan élni öröm*) Pingouen éneke (*Tökéletes az én erényem*). Dallamosság és hangszerelés szempontjából kedves az első felvonás triója (*Megkérdeni alig merem*). Édes zengzésű Marion dala (*Hiába hívnak Herkulesnek*) és fülbemászó André és Susanne kettőse (*Isteni leányka*). A második felvonásban kiemelkedő Susanne áriája (*Juczim jól őrizd a nyáját*) és impozáns a finálé, melyben a kar kitünően működött. — Legnagyobb népszerűsége tesz szert a katonai dal, melynek dallama végig húzódik az operetten.

Magáról az előadásról a legnagyobb dicsérrel kell megemlékeznünk. Igen kedves Susanne volt *Felhő Rózi*, ki a sentimentális szerepét igen jó felfogással játszotta, és énekével zajos tapsra ragadta a közönséget.

A negyedik képben mint betétet énekelte Tauber Madárdalát, melyben gyönyörű koloratúráját ragyogtatta. Mellette kiűnt *Rédey Szidi* mint Marion, ki ép oly kecses volt megjelenésében, mint aminő ügyes volt játékában és énekében. Kapott is tapsot és *Felhővel* együtt minden felvonás után többször hívták a lámpák elé. *Érczkövy* Andréja előkelő és tökéletes szép hangjával valódi gyönyörűséget szerzett a közönségnek. A sikerben versenyzik vele *Gáthy* (Pingouen) és *Boda* (Pailasse) kik szépen és korrekten énekeltek, különösen *Gáthy*, ki a hangos tapsokat derekasan kiérdemelte. A cirkusz direktor szerepében *Fenyéri*, a korcsmáros szerepében pedig *Nyilassy* valósággal remekeltek. Ugyancsak jók voltak a kisebb szerepekben *Hegyessy*, *Andorffy*, *Parlagi* Cornélia, *Tolnayné*, *Kalocsa Róza* és *Turi* Mariska.

Az általános benyomás is a lehető legjobb volt és biztosra vehető, hogy a Csepürágók hosszú ideig maradnak a műsoron.

* **Nelly-keringő.** Ezen a czimen új zenedarab jelent meg egy talentumos Aradmegyei ifjútól, *Seidner* Frigyestől. A pompás, behizelgő walczer hihetőleg csakhamar elfog erjedni és a szalonokban népszerű lesz. Hozzáértők a legnagyobb elismerésével nyilatkoznak a fiatal zeneköltő tehetségéről, a mely a *Nelly-keringő* ben impozáns erővel nyilatkozott meg. A Nelly-keringő dr. *Radóné* Hirsch Nelly urhölgynek van ajánva s csinos kiállításban 2 korona 40 fillérért szereshető meg a könyvkereskedésekben.

A trónörökös házassága.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 26.

Mindenütt örömmel és lelkesedéssel fogadták a hírt, hogy *Ferencz Ferdinánd* főherczeg kivivta magának a boldogság jogát. Éveken keresztül küzdött érte, ezer akadálylyal szembeállott, hogy végre eljött a békés boldogság napja, mindenki kívánja, hogy nagyon boldog legyen.

A magyar közvélemény kifejezői, a magyar lapok ép oly meleg lelkesedéssel közölték a hivatalos udvari jelentést, a mely a trónörökös házasságát bejelentette mint az ausztriai lapok.

Az előkészületeket sürgősen megteszik az esküvőre, a mely a *Fremdenblatt* ma esti jelentése szerint július 1-én lesz *Reichstadt*ban. Az esküvő csendben fog lefolyni, a király azon meg nem jelenik.

A monarchia szenzációjáról s különösen annak közjogi háttéréről rendkívül érdekesen nyilatkozott *Szilágyi* Dezső egy hírlapíró előtt. Erős vonásokkal rajzolta meg azt a közjogi helyzetet, a melyet *Ferencz Ferdinánd* neje és gyermekei elfoglalni fognak, s a csütörtöki nyilatkozattétel félremagyarázott jelentőségét is helyreigazította.

Tudósítónk ma a következő részleteket közli:

A magyar kormány szerepe a házasságnál.

Ferencz Ferdinánd főherczeg házasságánál nagy figyelemmel vannak arra, hogy a magyar közjog szabályai kellőleg érvényesüljenek. A magyar kormány ez okból már régen érvényesítési befolyását az előkészületeknél.

A bécsi *Reichswehr* erre vonatkozólag ma így ír:

Ferencz Ferdinánd főherczeg az uralkodó egyenes óhajára már régebben érintkezésbe lépett *Szell* Kálmán miniszterelnökkel, hogy a házasság a magyar államjog követelményeinek megfelelően rendeztessek. Ebből kifolyólag élénk levélváltás folyt a főherczeg és *Szell* Kálmán között.

A magyar kormány a csütörtöki nyilatkozattételnél is megjelenik, s e nyilatkozat Magyarországra vonatkozólag külön is ki lesz állítva, természetesen az ausztriai példánnyal teljesen egyező szöveggel.

Ferencz Ferdinánd trónutódja.

Miután a trónörökös morganatikus házasságot köt, s ennél fogva gyermekei a trónra igényt nem tarthatnak, aktuálissá vált az udvarnál az a kérdés, ki a trón várományosa *Ferencz Ferdinánd* után.

Erre vonatkozólag Bécsből a következőket jelentik:

Intim udvari körökben régeu *Ferencz Károly* főherczeg, *Ottó* főherczeg legidősebb fiát tartják a trón várományosának *Ferencz Ferdinánd* után, feltéve természetesen, hogy *Ottó* főherczeg fia javára lemond annak idején.

A fiatal főherczegnek ennek folytán már évek óta ugy nevelik, mint a kire a trón vár.

IV.

Álmatlanul töltötte az éjjelt. Szíve erősen dobogott. Sandrez ur könyörgő arcza folyton szeme előtt lebegett. De nem egyedül. Mellette ott lebegett szintén a férj arcza, a bünbeesett, de elégtételre kész férjé, a ki a távolban épp úgy szenved, mint ő; éppen úgy küzd, mint ő, éppen oly híven szeret, mint ő.

Hitt, bizott. Marczel visszatér. És ha szegényen is, ha megtörten is, de előtte becsülete lesz. Ő mindent megbocsát, mindent feled; hisz jóvá teszi a hibát, akár mennyi nélkülözésbe kerül is.

V.

Reggel van. Csengetnek. Lujza nyit ajtót. barnult arcza, deres fejű ember áll a küszöbön. A nő fölsikolt:

— Marczell! Te vagy? Te, az én édes jó uram!

— Lujzám, szentem! És ez Klára? Milyen nagy vagy! Milyen szép lettél!

Csók és ölelés. Ezek a csókok, az ő ölelésük feledtette mindazt a kint, mit eddig megadón viselt, s megnyugtatta lelkiismeretét, mely miattuk háborgott.

— Lujza! . . . Klára! És a becsület! Ismét megvagytok. Ti három szenteim! Nem, nem lehet az. Ti nem szerethettek engem! Ti nem bocsáthattok meg nekem! Elutazom én megint. Csak azért jöttem, hogy visszaadjak mindent nektek. A titek mindaz, a mit sze-

eztem, nektek szereztem. Én édeseim, én drágáim!

Es elővette a régi titkaskát és kivett belőle sok csomó amerikai bankjegyet.

Megpihent azután. Lecsillapult a viszontlátás izalma. Elbeszélte a nyolcz év történetét. Dolgozott szakadatlanul. Könyvelő volt. Newyorkban. azután egy szénkereskedő cég ügynöke. Ő maga is kereskedett. Uzlete jól bevált. Ime, ma van pénze, van vagyons. Hányszor irt haza! De visszajöttek a levelek, hogy a "czimzett ismeretlen helyre költözött". Végre önmaga jött. Kereste — és megtalálta őket.

Mikor egyedül maradt férj és feleség, akkor elbeszélte Lujza is a nyolcz év történetét. Klára arról semmit sem tudott, nem is szabad tudnia. Sirva hallgatta a férj.

— Tehát senki sem tud róla. Hardois és Sandrez a te kedvedért irgalmat gyakoroltak irántam. Oh, ez sok! Mennyit szenvedtél miattam, te drága, szent asszony?

— A férj becsületéért szenvedni kötelessége az asszonynak!

Délután Sandrezhez ment Lujza és leolvasta asztalára a még hiányzó ötezer dollárt. Sandrez elsápadt.

— Visszajött Stanié?

— Igen, uram! — és hálásan tekintett rá. Majd el fog jönni, hogy ő is megköszönje az ön jószágát. Dolgozott, szenvedett, küzdött, míg jóvá nem tehette hibáját. Isten áldja önt, uram!

A király maga különös gonddal figyeli Ferencz Károly főherczeg nevelését, s nem egyszer jelenik meg tanítási óráin és nevelője előtt kikérdegeti. A főherczeg magyar nevelésére nagy figyelemmel vannak.

Chotek grófnő Hohemberg herczegnő.

A házasság alkalmából — mint már megírtuk — herczegi rangra fogja emelni Ő Felsége Chotek Zsófia grófnőt. Arra vonatkozólag, hogy milyen lesz ez a herczegi czim, kétféle variáció kerül közforgalomba. Mindakettőt beavatott helyeken beszélnek, s így bajos eldönteni, melyik lesz az igazi.

Egyik értesülésünk szerint *Hohemberg* herczegnő lesz Chotek Zsófiából, mint Ferencz Ferdinánd nejből. A másik értesülés szerint hivatalos helyen megerősítik azt a hirt, hogy a trónörökös nejbének *Konopisti herczegnő* (Fürstin von Konopist) lesz a czime. Ezt a czimet kapják a gyermekek is. Hogy Chotek grófnőnek Ferencz Ferdinánd főherczeg trónrajutásakor mint hitvesnek mi lesz a czime, arról még illetékes helyen nem döntöttek.

A herczegi rangraemelés mindenestre még az esküvő napja előtt meg fog jelenni mindakét állam hivatalos lapjában.

Az esküvő napja valószínűleg július 1-én lesz, ezt írja a *Fremdenblatt* is, amely, mint a külügyminiszter lapja, e tekintetben jól értesült lehet. Ferencz Ferdinánd szombaton indul el egész udvartartásával Reichstadtba, ahova *Mária Terézia* főherczegnő két leányával: *Mária Annunciata* és *Erzsébet Amália* főherczegnőkkel ma utazott el. Az esküvő egészen csendben fog lefolyni.

Ma reggel Bécsbe érkezett *Chotek* Farkas gróf, a menyasszony bátyja, aki Troppauban a tartományi kormányznál tanácsos. A főherczeg kihallgatáson fogadta a gróft, s hosszasan értekezett vele a házassági szertartásról.

Chotek grófnő az egybekelés után semmi olyan czimet nem fog viselhetni, ami a Habsburg-házra vonatkozással bír. Fenség lesz a megszólítása, de csak mint herczegnőnek, s nem fog a császári és királyi főherczegnők közé tartozni.

Családi tanács az udvarnál.

A csütörtöki nevezetes államjogi aktust megelőzőleg szerdán, e hó 27-én a király családi tanácsot tart a főherczegekkel a trónörökös házasságával kapcsolatos ügyek megbeszélése végett.

A tanácskozásra Bécsbe fog érkezni *Rainer* főherczeg is. *Frigyes* már ma megjött Pozsonyból. *Ferdinánd Károly* főherczeg, aki a távoli 3. császári vadászrezd gyakorlatain volt Bruckban, tegnap szintén Bécsbe utazott.

Szilágyi Dezső az ünnepélyes nyilatkozatról.

Egy hírlapíró ma megkérdezte *Szilágyi* Dezső véleményét arról a nyilatkozatról, amelyet *Ferencz Ferdinánd* főherczeg csütörtökön délből fog esküvel megerősíteni a bécsi Burgban a trónöröklés rendjére nézve. A volt igazságügyminiszter rendkívül világosan jellemezte a kérdéses esemény jelentőségét. Főbb nyilatkozatai ezek voltak:

A házasulandó főherczeg nem mond le semmiről. Ő egyszerűen ünnepélyes nyilatkozatot tesz, a melyben elismeri, hogy a házassága morgatikus jelegű. Már pedig morgatikus házasságnak az a karaktere, hogy abban az asszony és gyermekek nem participálnak a férj jogában.

Igaz, hogy a magyar törvény nem ismeri a morgatikus házasságot, de hallgatag benne van mégis a magyar törvényben is az ilyen házasság figyelembe vétele, mikor tisz-

tán, világosan ki van mondva, hogy csak osztrák főherczeg lehet magyar király. No már most: a morgatikus házasságban a feleség nem lesz főherczegnő, a gyermekek nem lesznek főherczegek, világos tehát az is, hogy ily esetben a feleség nem lehet koronázott királyné, a gyermekek nem lehetnek trónutódok.

Ez kétségbevonhatatlan. A *pragmatica sanctio* óta sok esetben voltak ilyen morgatikus házasságok, s ezek ellen a magyar országgyűlésen soha semmiféle formában fel nem szólaltak, azok ellen állást nem foglaltak, pedig hiszen azok a főherczegek ép oly jogosultak voltak a trónra, mint most *Ferencz Ferdinánd*, csak nem álltak olyan közel hozzá, mint ő.

A morgatikus házasság teljesen legitim; ép olyan törvényes, mint más házasság. Elfordul majdnem mindig középeurópai uralkodó háznál. Ez nem változtat az udók magánjogi helyzetén, csak éppen a trónutódlásból vannak kizárva, mert nem származnak „*ebenbürtig*” házasságból.

Nem tudom, mit fog tartalmazni az a törvényjavaslat, a melyet a kormány az országgyűlés elé terjeszt. Annyit tudok csak, hogy a főherczeg ünnepélyes nyilatkozata Magyarországra nézve újra ki fog állíttatni. Tartalma ugyanaz lesz, mint az Ausztria részére teendő nyilatkozatáé, csak hogy Magyarországra nézve külön is kiállítják.

A főherczeg nyilatkozatában nem mond le semmiről, mert ez lényegesen megváltoztatná a helyzetet. Ebből nagyon kényes és komplikált dolgok származhatnának sok mindenféle komplikációval. A főherczeg azonban csak egyszerű nyilatkozatot tesz, mint mondom, a melyben elismeri, hogy házassága morgatikus, s ezzel tisztázva van minden. Ez által elesik minden komplikáció.

Az 1723. évi II. t. cz. 7 és 10 §§ világosan előírják, hogy ki lehet nálunk király. Ez pedig csak ausztriai főherczeg lehet, vagyis, a ki egyenrangú házasságból származik. Miután a jelen esetben a gyermekek nem származhatnak egyenrangú házasságból, ennélfogva nem is lehet nekik igényük soha a trónra.

Vannak ilyen praecedensek már a *pragmatica sanctio* előtti korból is. Ott van *Ferdinánd* főherczeg esete, a ki *Welwer* Filippinét vette el. Ebből származnak a *Welsersheimb* grófok; de ki hallott arról, hogy ezek igényt támasztottak volna valaha a trónra.

A dolog így világos és nem megfordítva. Miután lehet morgatikus a házasság, lehet oly főherczeg, illetve király is, a kinek neje nem főherczegnő, vagy királyné. Ha órákon át magyarul nézi ezt az ember, akkor sem lehetne világosabb.

Más lenne a dolog, ha a kormány olyan törvényjavaslatot nyújtana be, hogy a morgatikus házasságból eredő gyermekek ismeretesenek el főherczegekül. Ez alaposan változtatna a dolgon.

Bécsi lapok véleményei.

A bécsi lapok *Ferencz Ferdinánd* főherczeg házasságáról írva, mind egyetértenek abban, hogy Ausztria népei örömmel fogadják ezt a hirt és az uralkodó jószágára és bölcsességére utalnak, a kinek a kérdés ilyen emberies megoldása köszönhető.

A *Fremdenblatt* azt mondja, hogy a főherczeg szíve sugallatára és egyszersmind a hazaszeretet szavára hallgatott, a mikor ünnepies esküvel biztosítja a dinasztia házitörvényének és a pragmatika szankció közjogi rendelkezéseinek megfelelő trónöröklési rendet.

A *Neue Freie Presse* azt mondja: Ez a házasság tisztán emberi vonásával, a melyet mindenki megért, közelebb hozza majd a trónörökös Ausztria népeihez. A főherczeg a lehez helyzetben okosnak, kitartónak és higgadtan bizonyult és türelmes kitartással tette meg a nehéz utat, a császár pedig megadta beleegyezését, mert lehetséges volt a birodalom érdekeit megóvni és egyszersmind a főherczegnek zavartalan boldogságot biztosítani.

A *Neues Wiener Tagblatt* Ausztria népeit azt az óhajtását tolmácsolja, hogy a herczeg, a ki a szerelem és a hűség útját választotta, a nélkül, hogy megfeledezett volna nagy küldetéséről, mindig a fejedelmi hatalom és az emberi boldogság kettős génijével járjon zérelje.

Az *Oesterreichische Volkszeitung* is ennek az óhajtásnak ad kifejezést.

A *Reichswehr* azt mondja, hogy az uralkodó, a ki az alattvalók millióit tette meg boldoggá, útját egyengette legelső alattvalójának is. A főherczegnek tisztelettel kell adózni jellemének és akaratának erősségeért és örömteljes érdeklődéssel kell kísérni azt a komoly-ságot, a melylyel nagy hivatására készül.

A *Neues Wiener Journal* azt mondja: A főherczeg ebben a kérdésben nemesen cselekedett, a császár nemesen gondolkodott.

A *Wiener Tagblatt* ezt írja: A főherczeg rendületlen kitartással és avval érte elé célját, hogy az uralkodó nemes emberiesége segítségére volt az útjába álló aggodalmak leküzdésében.

A trónörökös magyar földön.

A trónörökös többször töltött heteket magyar földön, s különösen *Harencourt* gróf torontáli vadászatait látogatta. Egy torontálmegyei földbirtokos, a ki közelünknek is előkelő szerepvivője a következőket beszéli az ő vadászatokon tett megfigyeléseiből:

A trónörökös néhány év óta rendszeresen felkeresi *Harencourt* gróf écskai vadászatait, a melyekre a vidék egész előkelősége össze szokott gyűlni. A főherczeg a legszeretettelőbb ember, daliás, lovagias, férfias. Az etikettnek nem nagy barátja. A bemutatkozásoknál kerül a felesleges ceremóniákat; szereti az őszinte szókimondást.

A vadászatokot követő vacsorákon kerülte a beszédnek a politikára terelését; az aktuális politika egyáltalán alig érdekelte. A magyar közjogi viszonyokat alaposan ismeri, s bámulatos tájékozottságot tanúsított sokszor e tekintetben, úgy, hogy a társaságot valósággal meglepte. Magyarul jól beszél, s vannak saját zamatos kifejezései, a melyekkel szívesen él. Sok kedvenc magyar nótája van, s ezeket mulatozás közben egész szívvvel énekelgette. Mint vadász merész, biztos kezű és tekintetét nem kerüli el semmi. A torontáli nép nagyon szereti, közvetlenségével és egyszerűségével elbűvölte őket.

Ősszel, mikor utólszor volt Écskán, hírement, hogy ott megesküdött *Chotek Zsófia* grófnővel, s *Desseuffy* püspök adta őket össze. Mikor a főispán közölte vele az elterjedt hirt, így felelt:

— Nagyon korai ez a hir. Bár már igazán ott tartanánk.

A trónörökös a házasság megkötése után nejbével együtt *Beneschauba*, innen *Konopist*be utazik.

TANÜGY.

(—) **Tanképesítő vizsgálat.** Az aradi állami tanítóképző-intézetben a képesítő vizsgálatok f. 22-ikén kezdődtek meg s tegnap délből feje-

zódtek be. A vizsgálatokon *Varjassy Árpád* kir. tanfelügyelő elnökölt. Jelentkezett a képesítőre összesen: 25 jelölt, kik valamennyien képesítést nyertek. Kitűnő oklevelet nyert: *Bachaus Ferencz*. Jeles oklevelet nyertek: *Adelmann Antal*, *Baumgartner János*, *Hencz János*, *Kintzig Róbert*, *Schill János*, *Türk József*. Jó általános oklevelet nyertek: *Drudarszky Radován*, *Jakab Imre*, *Jenei Béla*, *Kiss Lajos*, *Kiss Zoltán*, *Lantos Lajos*, *Miloszánhyevits István*, *Rónai Károly*, *Russ György*, *Sándor János*, *Schorck Alajos*, *Topál Pál*, *Volk József*, *Záray Jenő*. Elégséges oklevelet nyertek: *Bugár Döme*, *Derdák György*, *Schill Ferencz*, *Sztoits Lázár*. Az eredményt a jelölteknek *Varjassy Árpád* kir. tanfelügyelő hirdette ki, szívükre kötvén a vallás-erkölcsös és hazafias szellemben és irányban való működést.

(—) **Beiratás a faipariskolába.** A m. k. állfa- és fémipari szakiskola I. évfolyamába a fölvételek előjegyzés alapján történnek. Előjegyzés végett minden az I. évfolyamba fölvételre öhajto növendék július hó végéig akár személyesen jelentkezve, akár levélileg, a szakiskola igazgatóságához a következő okmányokat nyújtja be: 1. születési bizonyítványát; 2. atyja vagy gyámja beleegyezését tartalmazó nyilatkozatát; 3. iskolai képzettségéről szóló szabályszerű bizonyítványát; 4. az újraoltás megtörténtéről szóló szabályszerű bizonyítványt; 5. hiteles orvosi bizonyítványt, hogy ép testalkatú. Az előjegyzés eredményéről a szülők augusztus hó 20-ig értesíttetnek. *Az igazgatóság.*

Az üldözött román zsidók keresztülvonulása Magyarországon.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 26.

Tegnap éjjel 184 munkaképes, intelligens romániai zsidó érkezett Zimonyba. Éjjel a hajóállomásnál görögországi kíváncsi néptömeg várta a szerencsétleneket. A *turnseverini*, valamint az orsovai zsidó hitközség sürgönyileg felszólította a paramenti városok, nevezetesen: Belgrád és Zimony hitközségeit, hogy a hajón érkező „emigránsokat”, fogadják és eleséggel lássák el.

A hajónál várakozó sokaság ugyancsak alaposan csalódott, mert mindenki elzúllott, káftános, tipikus zsidó alakokra számított a jövővényekben, holott *intelligens kinézésű*, inkább *turistáknak látszó*, tisztán öltözött, nagyobbrészt fiatal emberekből álló csoport jött ki a hajóból hármásával karonfogva egymást.

A kivándorlók közül, akiket a vallásgyűlölet és ebből kifolyólag a nyomor üldözött ki hazájokból, 36 diák (10 már maturált kereskedelmi iskolai növendék) és alig egy-két személyt leszámítva, iparosokból álló és testvériesen összetartó csoport.

Van köztük szabó, cipész, műasztalos, aranyozó, könyvkötő, szijgyártó, bádogos, 20 szobafestő stb. Csaknem valamennyien beszélnek németül és francziául is anyanyelvükön, a románon kívül. Maguk között csakis románul beszélnek. Van több olyan is köztük, aki olaszul és görögül is beszél.

Nyomatott felhívásokat intéznek a hitközségekhez, amelyben elmondják szomorú sorsukat.

Kénytelenek vagyunk elhagyni hazánkat, szülővárosunkat, ahol legelőször a napvilágosságát megpillantottuk, a hont, a melyért mindent képesek voltunk feláldozni, de ott maradásunk lehetetlen. Üldöztetünk, elnyomatunk, a munkától elutasítatunk, jogorvoslásért pedig hiába fordulunk bárhova is. Munkaképes és munkaszerető emberek vagyunk, de hazánkban nem vagyunk képesek magunkat eltartani és így azt most elhagyjuk, hogy új hazát keressünk magunknak.

A kivándorlók hajón mennek Bécsig, hol *Herzl Tivadar* dr. fogadja őket. Innen Londonba vándorolnak a szerencsétlenek, honnan viszont egyes zsidó-kolóniákba küldetnek. Valamennyinél van angol nyelvtan és már az uton a hajón tanulják a nehéz nyelvet.

Egyik emigráns szép tiszta, válogatott német nyelven így mondotta el, miért hagyják el Romániát?

— Mi zsidó románok munkaszerető és bátran mondhatom, képzett iparosok vagyunk, de munkához nem juthatunk. Igaz, hogy az egész országban nagy a nyomor, de a hatóság mindenkinek előbb nyújt segílyt a megélhetéshez, mint nekünk. Azonkívül az intelligens elem által a polgárság is annyira fel van ellenünk hecczelve, hogy egyes munkát és vállalatot inkább gyengébb és megbízhatatlanabb munkásnak adnak, mint nekünk. Így azután existenciánk nincsen. A nép azonban velünk van. Mi nyolczvannégyen bukarestiek gyalog indultunk el Románia fővárosából, hogy Orsováig a hajóhoz juthassunk, mert csak annyi pénzünk volt, hogy innen Bécsbe juthattunk, azonban *az utban levő falvak lakói feltartóztattak továbbhaladásunkban* és nem akarják megengedni, hogy hazánkat elhagyjuk. Midőn ezt a kormány meghallotta, hogy a további demonstrálást megakadályozza, vonaton vitetett el bennünket a magyar határig.

Igazán érdekes, mily humanizmust fejtenek ki egyes dunaparti hitközségek. Sürgönyileg ajánlják egymásnak hitsorsosaikat és a kivándorlók mindenütt szívélyes fogadtatásban részesülnek. A belgrádi hitközség, miután az ottani hatóság az élelmiszert a hajóra bevinni meg nem engedte, 200 koronát adott a szerencsétleneknek. Zimonyban bőségesen el lettek látva ennivalóval. 200 klg. kenyér (egy keresztény pékmester ajándékozta) vaj, tojás, tea, cukor, gyümölcs stb. került a hajóra, azonkívül 100 korona segílyt is adott a nőgyelet, amely a hajó elindulása előtt reggelivel traktálta meg az emigránsokat.

Szomorú jelenet volt a hajó elindulása előtt. Sorban felállítottak a románok. Egy közülük kilépett a sorból és szép szavakkal köszönte meg a hitközség és nőgyelet jóságát, majd királyunkat *I. Ferencz Józsefet* éltette. Ma este új csapat érkezik Galatz vidékéről Zimonyba hajóval. Ezeket is ellátják bőségesen élelmiszerekkel.

Végül ideiglatjuk a következő *bukaresti* táviratot: A minisztertanács ma elhatározta, hogy a Romániából kivándorló zsidóknak hajókon egész Rotterdamig, vasuton pedig az ország határáig szabad utazási jegyet ad.

HIREK.

— **Az új kereskedelmi államtitkár bemutatója.** Nagy Ferencz dr. az új kereskedelmi államtitkár — mint tudósítónk táviratozza — ma délelőtt 10 órakor tette le *Hegedüs Sándor* miniszter kezébe a hivatali esküt. Ezután a miniszterium nagytermébe mentek, ahol a tisztviselői kar *Cseörgheő* államtitkár vezetése alatt összegyűlt az új államtitkár üdvözlésére. Nagy Ferenczet *Hegedüs* meleg szavakkal mutatta be a tisztviselőknak. Az új államtitkár megköszönte a szíves fogadtatást; kijelentette, hogy avval a tudattal jött ide, hogy barátokat talál és támogatásukat kérte. Az éljenzéssel fogadott beszéd elhangzása után *Cseörgheő* államtitkár bemutatta a tisztviselőket, akikkel Nagy Ferencz hosszabb ideig beszélgetett.

— **Hieronymi Aradon.** *Hieronymi Károly*, városunk országgyűlési képviselője, mint már jeleztük, holnap, szerdán este Aradra érkezik. E

tárgyban az aradvárosi szabadelvűpárt elnöksége az alábbi sorok közlésére kért meg bennünket:

Kérelem az aradi szabadelvűpárt tisztelt tagjaihoz. Városunk orsz. képviselője, *Hieronymi Károly* ur Ó nagyméltósága ma, szerdán este 7 órakor a budapesti gyorsvonattal Aradra érkezik, tisztelettel kérjük a párt t. tagjait, miszerint fogadtatására az indóházhoz minél többen megjelenni sziveskedjenek. Este 1/9 órakor a képviselő ur választó polgártársainak társaságában a *Fehér Kereszt* kerthelyiségében vacsorázni fog, hol mindenki szívesen láttatik. *A pártelnökség.*

— **A rendfőnök Moldvában.** *Csák Czirjék* dr. a magyarországi minorita atyák tartományi rendfőnöke a hét folyamán Moldvába indul két fiatal minorita rendi áldozár kíséretében, kik az ott lakó nagyszámu magyarok lelki gondozása végett hosszabb időn át Moldvában fognak maradni. A két ifju hithirdető *Bauer Antal* Dezső és *Cserna Béla* Jácint. Megjegyezzük, hogy a misszió nem új. A magyar minoriták közül már évtizedek óta állandóan laknak áldozárok Moldvában, hogy ott levő testvéreinket az anyaszentegyháznak és a nemzetnek megtartsák.

— **I. Vilmos császár szobra.** *Kielből* jelentik, hogy *Holtenauban* ma leplezték le *I. Vilmos* császár szobrát, mely ünnepélyen a német császár is részt vett. Jelen voltak azonkívül *Henrik* herceg és neje, a *monacói* fejedelem, *Kotohito Kanin* japáni herceg, *Bülow* gróf *Posadowszky* és *Tirpitz* államtitkárok. A leplezés után a *Nordbrabant* kapitánya koszorút helyezett a szoborra.

— **Az elnök pihenője.** *Perczel* Dezső, a képviselőház elnöke, nyári szünidejét bonyhádi birtokán tölti. Innét minden szombaton felmegy a fővárosba és elintézi hivatalos teendőit. A képviselőházat egyébként most tatarozzák, de csak a legszükségesebb munkákat végzik el, mert 1902. tavaszán már az új Országgyűlésben tartja a parlament gyűléseit.

— **A pécskai vashíd.** Mint tudjuk, *M.-Pécska* és *Német-Szt.-Péter* községek között a Maroson keresztül vashidat terveznek, mely Arad megye és a bánát közötti forgalmat bonyolítaná le. *M.-Pécska* község ajánlkozott a hid felépítésére azon feltétel alatt, ha a hidon a révszedési jog az övé lesz. A kereskedelemügyi miniszter ma értesítette Arad megye közönségét, hogy elvileg a hid felépítése ellen nincs kifogása, mi pedig a révszedési jog megváltását illeti, arra vonatkozólag a község lépjen érintkezésbe a kincstárral.

— **A jegyzői szigorlatok határideje.** A belügyminiszter leiratilag értesítette ma Arad megye hatóságát, hogy a közigazgatási szaktanfolyamok érettségizetése előtt *jegyzői szigorlat* letételére jelentkező ifjaknak még az idén határidőt kell kitűzni. Ezek szerint a folyó évben, augusztus hó 31-ig bezárólag a régi módszer értelmében lehet letenni a jegyzői vizsgát azoknak, kik a mondott időig jelentkeznek. E miniszteri rendelettel kapcsolatban *Bernáth* Izso arad-szent-mártoni jegyzői irnok értesíti kártársait, hogy mivel a jegyzői szigorlat határidejének augusztus végeig való meghosszabbítására vonatkozó kérvényük tárgyaltalan, azt hozzá juttassák vissza.

— **A közúti sztrájk vége.** A budapesti közúti vaspályatársaság kocsivezetőinek és kalauzainak sztrájkja alig két nap alatt véget ért. A kocsivezetők és kalauzok ismét *munkába állottak*. Ma kora reggel már mindenki ott volt a kijelölt végállomásokon és a villamos kocsik közlekedése rendben megindult. Az utcza is fölvette szokott képét. A kocsik akadálytalanul robogtak és a vágányokat sem érintette már a rendőrség. A főváros közönsége

nagy meglepéssel látta, hogy a közuti forgalom ismét rendes mederbe tért.

— **Tisza Kálmán képe.** *Lukács* Béla, a párisi kiállítás magyar osztályának kormánybiztosa, sürgősen felkérte Szeged város hatóságát, hogy *Tisza* Kálmánnak *Benczur* által festett kitűnő képét, mely a város birtokában van, azonnal küldje el a kiállításra. A hatóság készséggel teljesíti a kérelmet és holnap már a festményt utnak indítják.

— **A torontali viczinális panamája.** A *Torontali Közlöny* jelenti: Országos hirre vergődött a torontali helyi érdekű vasutak válsága, melybe a vasutat a vezetők könnyelműsége, fényűző költsége és az ügyvitelben s üzleti dolgokban való teljes járatlansága sodorta. A kibontakozásra nem mutatkozott más ut, mint a vasutaknak állami kezelésbe adása, melynek feltételei, ugylátszik, már stipulálva vannak, mert egy miniszteri kiküldött már napok óta vizsgálja annak a kezelésnek a rejtelmét, mely a múlt évi zárszámadás szerint is 600 ezer koronát meghaladó deficitet eredményezett. Ez a vizsgálat egy meglepő tényt hozott felszínre. A vizsgálatot körülvevő titokzatosság miatt nem lehet tudni, hogy a miniszteri kiküldött mit fedezett fel, de annyi tény, hogy a vasutak igazgatóját, *Réczeyt* állásától felfüggesztette és ellene 120 ezer korona erejéig biztosítási végrehajtást vezetett, mely alkalommal lefoglaltatta *Réczeynek* azt a 60 ezer koronát tevő követeléseit is, melyet a vasutak részvénytársaságától kikötött magának arra az esetre, ha állását bármi oknál fogva elhagyná. Kinos feltűnést kelt megveszerte *Réczey* felfüggesztése, mely kétségkívül alkalmas arra, hogy nyughatatlanná tegye a közönséget, mely eddig legalább éppen nem volt beavatva abba, a mi a viczinálisnál történik.

— **A községi bíróság bélyegsikkasztása.** Az aradi bagatell bíróságnál felfedezett bélyegsikkasztás ügyében, mint ismeretes, vizsgálat folyik. Ennek eredménye egyelőre nem a nyilvánosság elé való, de bizonyára nagyobb összegű elsikkasztott bélyegnek fognak nyomára jönni a vizsgálat folyamán, mint a mennyiről a leleplezés első napjairól tudtak. Más oldalról is szaporodik az „anyag”. A pénzügyigazgatóság újra megleleplezett egy csomó bagatell bírósági aktát, melyről a bélyeg hiányzott. *Sándor* Imre aradi lakost illeti a leleplezés, ki azt megfelelebbezte a pénzügyigazgatóságnál, azzal, hogy a községi bíróság valamelyik alkalmazottjának annak idején átadta a bélyegeket. A pénzügyigazgatóság az ügyet most áttette a városhoz.

— **Pofonok a páholyban.** A budai nyári szinkör mai előadásán kinos jelenet játszódott le az egyik páholyban. Két ur közt szóváltás támadt, amely három heves pofonnal nyert megoldást. A pofonokat *Jankovich*, az ismert puchói földesur kapta dr. A. Jenő törvényszéki orvostól. *Jankovich* rögtön távozott s ezzel az incidens, egyelőre legalább, véget ért.

— **Sztrájk egy a aradi ipartelepen.** Sztrájkkal van teli levegő. A fővárosban sorba megtagadják a munkások az engedelmességet. Ezt a járványt *Aradra* is elhozta a szél s bár kis formában. *Aradnak* is megvan a maga sztrájkja: a *Walder-féle fűrészgár* tíz munkása beszüntette a munkát. A tulajdonos feljelentésére, az iparhatóság a munkásokat a szerződés jogtalan megsértéséért 4—4 korona lefizetésére ítélte. A munkások a pénzbírságot 12 órai fogsággal váltották meg.

— **Elkobozott képes levelezőlapok.** Mióta a divat annyira megnövesztette a képes levelezőlapok forgalmát, számos házalóval találkozik az ember uton-utfélen, aki „*úniczokk*” kínálhatja a járókat. Az utcán, a vendéglőkben, sőt némelyek még a környékbeli falvakban is

árusítják, anélkül, hogy erre engedélyt váltanának. A rendőrség most szigorúan ellenőrzi a házalókat, hogy engedély nélkül ne árusíthassanak s tegnap is 50 darabot koboztak el egy házalótól.

— **Az alsós — a hüvösön.** A budapesti ujságírók egyesületének az elnökét nemcsak tiszténél és „rangjánál” fogva respektálják az ujságírók. Hiszen az ő rangja csak annyi, hogy „primus inter pares!” Hanem szeretik azért, mert csupa szívember *Vézi József*. Kollegiálitása és barátsága szinte egyedül álló még a hírlapírók között is, holott Budapesten ebben másként sincs hiba. Mindeme tulajdonok mellett, *Vézi* egyike a legszorgalmasabb ujságíróknak. Lapjában ritka kivétellel naponta ír cikket, néha kettőt is, ami olyan szellemi megerőltetéssel jár, amit talán csak éppen az ujságírók tudnak kellőképpen méltányolni.

Az elnök rendes látogatója a klubnak s ilyenkor a legvidámabb alsós társaságban viszi a szót és üti a manelt. Ő ugyanis a diszelnöke az alsós társaságnak is.

Ez a kompánia azonban napok óta csendes és buskomor. Az elnök ugyanis a hüvösön van.

Párbajvétség miatt Pestvármegye házában üli le két heti államfogház büntetését. Az elnökétől imig megfosztott alsóskompánia egy ideig csak szótlánul kibiczkedett a klubban — tegnapig. Ekkor aztán hirtelen összesugtabugtak.

— **A —v.— vezérczikke** nélkül csak el lesz valahogy a B. N., de hogyan leszünk mi így alsós nélkül?

Felkerekedtek s a 32 levelű bibliával megakodtan állítottak be a vármegyházára, ahol most naponként vigan folyik az alsós az államfogyol további elnöklése alatt.

— **Házasság.** *Schauer* Viktor a 38-ik gyalogezred szolgálaton kívüli főhadnagya ma délelőtt kötött házasságot *Czobel* Aranka urhőgygyel. A házasságkötésnél, mely *Szondy* Béla anyakönyvvezető előtt ment végbe, tanuként szerepeltek: *Schauer* Viktor százados és *Pölzl* Miksa kávé.

— **Öngyilkos katonapap.** *Lembergől* táviratozza tudósítónk: *Prweslak* Gergely tabori lelkész ma föbelötte magát és meghalt. Öngyilkossága oka teljesen ismeretlen. Semmi írást nem hagyott hátra.

— **Sztrájk az államvasuti gépgyárban.** Az államvasuti gépgyár munkásai szilárdan kitarának követeléseik mellett, az igazgatóság pedig zárva tartja a gyártelep kapuit. *Lőrinczy* főellenőr vezetése alatt négy tisztviselő végzi folytonosan az elbocsátott munkások alkubéinek zárleszámolását. A kifizetések és a munkakönyvek kiadása a kapunál történnek, azonban a sztrájkoló munkások közül csak elvétve néhányan veszik föl pénzüket és munkakönyveiket. Azokat a munkakönyveket és összegeket, amelyekért tulajdonosaik nem jelentkeznek, a kerületi elöljáróságnál fogják letétbe helyezni a zárszámadás befejezése után. A zárleszámolást valószínűleg csütörtökön fejezik be. A sztrájkolók ma délelőtt ismét a népliget sztrájk-tanyán és a közel levő korcsmákban gyűltek össze és kisebb csoportokban tárgyalták ügyük fejlődését. A gyár kapuja előtt reggel kisebb csoportosulások voltak, a rendőrség felhívására azonban a sztrájkolók rendben elvonultak.

— **Lövöldöző jogászok.** *Kolozsvárott* az egyetemi polgárság ugyancsak jól mulathat, mint azt a következő tudósítás elmondja: Ismét pisztolydurranás zavarta meg az éjszaka néma csöndjét, újra lövöldöztek a joghallgatók. Jó kedvükbe reá akartak ijeszteni két napszámra, mivel jól tudták, hogy a lövés hathatós szer a védtelen emberek megfélemlítésére. A napszámok feljelentették az illetőket a rendőrségen, honnan a kihallgatás után a lövöldözők

egy vendéglőbe mentek. Itt a teremben újra elfogta a vágy az egyiket s elővéve kis zsebrevolverét, a plafondra lőtt. Egy gyengébb természetű uri asszony elájult. Az oda telefonált rendőrök bevitték a lövöldöző urat, akit aztán barátja jótállására szabadon bocsátottak. Ha még sokáig így tart ez az állapot kolozsváriaknak nem lesz kedvük künn sétálni a főtéren, hisz ellehet bárki készülve arra, hogy valamelyik jókedvű uri ember csupán kedvtelésből lepuffintja.

— **Czirkusz és nyári színház.** *Leszkay* András színigazgató tudvalevőleg, a nyári színházra való tekintettel, kérelmet adott be a rendőrséghez, hogy a jelenleg *Aradon* működő czirkusznak ne adjon előadások tartására engedélyt. A rendőrség az igazgatót kérelmével elutasította, mire ez felebbzéssel élt. Az ügyet most a tanács fogja tárgyalni, mely elé a dolgot azzal terjesztette a kapitányi hivatal, hogy jogsérelem nélkül nem tagadhatta meg a czirkusztól a kért engedélyt.

— **Szobatóz.** Ma este nyolcz órakor azzal a rémes kiáltással futottak az emberek az Asztalos Sándor-utca felé, hogy *ég a zsidó templom*. A kiáltás azonban nagyon túlzottnak bizonyult, a mennyiben csak szobatóz volt a zsidó templom épületében, *Kohn* Dávid főkantort lakásán. A tűz a petróleumlámpa felrobbanása által keletkezett, melyet azonban az elősiető emberek hamar elfojtottak. A kár jelentéktelen. A iüz elfojtása után megjelent *Buzáky* Gyula tűzoltóparancsnok egy emberrel, akik a vizsgálatot megejtették.

— **A közigazgatási tanfolyamok.** A belügyminiszteriumban holnap szaktanácskozás lesz a szeptember 1-én felállítandó közigazgatási tanfolyamok szervezése tárgyában. A tanfolyam első turnusára hir szerint egy kormánybiztost fognak felügyet végett kiküldeni.

— **Megégett kereskedő.** *Révész* Sándor budapesti divatkereskedő megrendítő szerencsétlenségnek esett áldozatul. A kereskedő üzleti ügyekben Ó-Becsén időzött, ahol a szállodában összeégett, s oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy életben maradásához nincs semmi remény. A szerencsétlenség vasárnap történt. *Révész* már régebb idő óta reumas volt, s a lábait lefekvés előtt mindig sósborszesszel kengette. Az óbecsei szállodában azonban nem kapott borszeszt, csak spirituszt. Azt a mosóedénybe öntötte. A gyertya a mosdó mellett állt a földön, s véletlenül a dörzsölés közben feldőlt az égő gyertya, s belesett a sprituszos mosóedénybe. Egyszerre lángbaborult a szerencsétlen ember, aki jajgatva rohant az ajtón ki. Borzalmas jelenet volt az eleven fáklya látása. Néhány másodperczig tartott csak a boldogtalan ember égése. A szálló személyzete vízzel öntözte a rettenetes sebekkel borított embert. Az első orvos, a kit segítségül hívtak, ájultan zuhant a földre, a mikor meglátta a szerencsétlent, aki azóta eszméletlen állapotban fekszik. Életben maradásához nincs remény.

— **Tandemen a világ körül.** A bécsi biciklisták klubjának tegnap óta érdekes vendégeik vannak: *Hetzel* James és neje *St-Louisból*. A házaspár 5000 dolláros fogadást ajánlott, hogy két év alatt tandem körül utazzák a világot, természetesen gőzhajók igénybevételével.

— **Felcséggylkosság.** *Miskolczról* táviratozzák: *Vetés* községben *Gereben* András jómódu gazda ma reggel felcségett, aki őt elhagyta, szülei házában fölkereste és baltával agyonütötte. A gyilkost elfogták.

— **Öreg honvédek segítése.** Az aradi II. kerületi 1848—49-iki agghonvédeket segélyző asztaltársaság f. évi július hó 1-én vasárnap este 7 órakor *Koncsál* György féle vendéglőben (*Aranykéz-utca* 20 szám) társas vacsorát tart. Ez alkalommal 22 agghonvédet vendégelnek meg és részesítenek pénzadományban.

— **Egy rablóvezér vége.** *Grossetó*ból jelentik, hogy *Fioravanti* rablóvezért, aki husz esztendeje tartotta közveszélyben a környéket, ma egy földműves a lasconi erdőben lelőtte.

— **A nagyherceg szórakozik.** Jelkin Andrijcs Sándor szebasztopoli vállalkozónak a legszébb felesége volt Szebasztopolban. A múlt hónapban Odesszába ment üzleti dolgokban s magával vitte fiatal feleségét. Egy májusi délutánon Jelkin Sándor a terger partján sétált, mikor hirtelen egy katonatiszt lépett elébe. Szalutált és aztán így szólt:

— Ó fensége Alexandrovics A. nagyherceg arra kéri a nagyságos asszonyt, kegyeskedjék bemutatkozni neki.

A férj csodálkozva nézett a tisztre, aki még mindig ott állt előtte s várt.

— Mondja meg a nagyhercegnek, — felelt Jelkin Sándor, hogy a feleségemnek nincs semmi dolga vele. Ha a felséges urnak van valami mondani valója, hívjon engemet. — Majd én elmegyek!

A tiszt megint szalutált, összeütötte a bokáját s eltávozott. Másnap a nagyherceg levelet írt, melyben nem kért ugyan bocsánatot hitvány viselkedésért, hanem találkat kért a szép asszonytól. Jelkinnek nem mutatta meg az asszony ezt a levelet. Gondolatban már megcsalta az urát a nagyherceg ur kedvéért. A Sándor park kioszkja előtt ült Jelkin néhány nap múlva s már nem is gondolt az egész dologra, mikor megint megjelenik előtte egy katonatiszt.

— Uram! — mondja — a felséges ur, arra kéri a nagyságos asszonyt, hogy mutakozzék be neki.

Jelkinben felforrt a méreg s dühösködött.

— Gyalázat, hogy az adjutáns ur ilyen aljas közvetítésre vállalkozik. Takarodjék előlem.

A közvetítő szerepre kitanított főhadnagy összeszedte a sátorfáját, de mert finom körökben nevelkedett, nem vesztette el a veleeszületett előkelőséget. Szalutált és összeverte a bokáját. Jelkin Sándor bizvást azt hitte, hogy már most vége a dolognak, mikor egyszerre megint feltűnt előtte a főhadnagy alakja. Jelkin be sem várta, hanem rákiáltott:

— Ide ne jöjjön, mert lelövöm. Az urának pedig mondja meg, hogy olyat még nem evett nagyherceg, amelyet én főzök neki, ha békében nem hagyja a feleségemet.

Talán fölösleges megemlíteni, hogy a nagyherceg nem maradt nyugton. Elvégre is ő nagyherceg volt s Jelkin Sándor csak vállalkozó. A nagyherceg tehát a szóváltás hallatára odalépett Jelkin elé s ránézett a szép asszonyra.

— Nos, asszonyom — mondta — eljön-e?

Jelkiné kiegyenesedett. Büszkén nézett végig a nagyhercegen s aztán mosolygott.

— El — mondta lassu hangon s eleresztette a férje karját.

Két nap múlva az asszony visszajött. Jelkin megfogta a karját s kilökte a szobából. Aztán megírta a válókeresetet.

— **Gyilkosság a robogó vonaton.** Lembergől jelentik: Odessza és Krakó közötti utvonalon ma újból rémes gyilkosságot követtek el. Az áldozat Wolodkowitz Sofia orosz földbirtokosnő, aki április óta Odesszában tartózkodott. E hó 22-én úgy határozott, hogy visszatér Krakóba. és az utazás napját mára tűzte ki. Közvetlenül elutazása előtt nagyobb pénzüsszeget váltott be egy odesszai bankárnál. Ezt valószínűleg meglátta egy züllött matróz, akire most gyanakszanak. A hölgy egy elsőosztályu szakaszban, cselédje másodosztályon utazott. Az első osztályu kupé teljesen üres volt és így kényelmesen helyezkedhetett el a földbirtokosnő. Nem messze Odesszától, egy kis állomáson a cseléd kiszált, hogy megnézzé vajjon urnőjének nincs-e valami kívánsága. A látvány mely a cseléd szeméi elé tárult borzalmas volt. Urnője halva feküdt a szakasz bársony kerevetén. Nyomban fellármázta a megijedt cseléd a

vasutszemélyzetet és a vonat Popieluchy állomásnál megállt. A gyilkosnak nyoma sem volt. Az állomáson a halottat kiemelték és a váróteremben ravatalra tették. Az orosz rendőrség szigorú vizsgálatot indított. Azt hiszik, hogy a gyilkosoknak, kik hárman lehettek, köztük egy elbocsátott matróz, nyomukban vannak.

— **Nagy vérengzés.** Zentán: tegnap délben nagy vérengzést követett el egy gazdaember. Négy embert bi skázott meg Goda András afőlött való dühében, hogy a korcsmában, ahol ivott, valaki éretlen tréfából eldugta a kalapját. Mikor menni akart, nem találta. Ahogy keresni kezdte, nevettek érte. Az ember aztán ezen dühre gyulad, bicskát rántott és megszurkálta Répás Ferenczet. A több sebből vérengző ember segélyért kiáltozva futott ki a korcsmából. Goda András pedig utána. Ekkorára már teljesen elvakult. A vér látása elvette a különben is ittas ember esztét. Répás Ferencz megmenekült előle, de elébe került Látinszki György. Ennek nekirohant és mint a tudósítás mondja: felkoncolta a szó szoros értelmében. A dühödt ember ezután a közelben levő vendéglősnőre, Fischer Rozára rohant s azt is összeszurkálta. A vendéglősnőnek segítségére sietett a fia, a most érettségizett Fischer Mozes. A vérengző aztán a fiut is veszedelmesen összeszurkálta.

— **A tengerhabok festője.** Ajvaszovszkij, a hírneves orosz festő, kinek haláláról már megemlékeztünk, ugyszólva egész művészi pályáján a tenger misztikus és csodálatos életével foglalkozott. Már ifju korában betutazta az ó-világ minden tengerét s gyönyörűbbnél gyönyörűbb képeken adta át impreszióit az emberiségnek. Ezenkívül a történet, a biblia, a mitologia számtalan motívumát is fölhasználta. Manapság már alig van Európában valamirevaló galéria, ahol egy-két Ajvaszovszkij-kép ne volna, s ez nem is csoda, ha tekintetbe vesszük, hogy az elhunyt művész többet festett — ötezer képnél. Hosszu életének legnagyobb részében napról-napra tizen-négy órát dolgozott. Pedig gyorsabb kezű művész még aligha élt nálánál; így például a *Részlet a természetből* című híres képét kilencz óra alatt festette. Még néhány héttel halála előtt azt tervezte, hogy az idén nagyobb utat tesz Rómába és Nápolyba. Ajvaszovszkijja millenárius kiállításán nálunk is szerepelt néhány feledhetetlenül szép tenger-képével s maga is eljött hozzánk. Művészköreink szeretettel és nagy megbecsüléssel fogadták az agg mestert.

— **Meggyilkolt após,** Brünnből jelentik, hogy Unterheinzendorfban Hanisch Jozsef 64 éves magánzó m: gyanus körülmények között elhalt. A vizsgálatot nyomban megindították, mely kiderítette, hogy büntény történt és az öreg ember nem mult ki természetes halállal. A csendőrség ma letartóztatta az áldozat menyét, aki ellen terhelő adatok bizonyítanak.

— **Emberpusztítás.** Az adai nagy korcsma ivójában ma délelőtt több adai legény mulatott. A korcsmába időközben több moholai legény is betért s nemsokára előkerült a kés. A mézárlassá fajult verekedést szóváltás előzte meg, azután előkerültek a botok, székek s végül a kés belehatolt három adai legénybe. Az egyik ott a helyszínen meghalt, a másik kettőt pedig halálos sebekkel vitték el a helyszínről. A táviratilag értesített szabadkai vizsgálóbíró még a mai nap folyamán a törvényszéki orvos kíséretében kiment a helyszínére, a vizsgálat megajtése és a halott boncolása végett.

— **Felismert öngyilkos.** Tegnap a rákosi rendező pályaudvar mellett egy férfi agyonlötötte magát. Ma az illetőben Tóbeli Mihály simontornyai 67 éves kőművest ismerték föl, a ki a Garay-ér 3. sz. a. levő házban lakott.

— **Se pénz se diák.** Ecseki Flórián 15 éves fiu tegnap délelőtt magánvizsgálatot akart tenni a polgári iskola IV. osztályáról. Magához vette a vizsgálat díját, 44 frtot és korán reggel elin-

dult hazuról. A délelött folyamán hozzátartozói elébe mentek s minthogy nem találkoztak vele a polgári iskola épületébe mentek, ahol azt is megtudták, hogy Ecseki Flórián nem jelent meg a vizsgálaton. A szülők akik egész nap nem akadtak a fiu nyomára, jelentést tettek a rendőrségnél, s most körözik a diákot, aki a köröző levél szerint magas termetű, barna haju, fekete szemű fiu.

— **A golya és az oroslán.** A *Természet* uj füzetében olvassuk a következő érdekes esetet:

Egy vidéki állatkertben öt egészen fiatal oroslán volt dresszura alatt. Az állatkertben egy golya is volt s kísérleteket tettek, hogyan viselné magát a golya az oroslánokkal szemben. Az oroslánszelidítőnő ugyan váltig csóválta a fejét, hogy nem úgy megy az, de azért mégis végbement a kísérlet. A golyát nagy ketreczbe zárták, ahol az oroslánokat szokták rendszeren idomítani; a golya csakhamar otthonosan érezte magát a ketreczben s méltóságteljesen sétált s föl alá. Ekkor bebocsátották a legfiatalabb oroslánt. Az első pillanatban meghökent a furcsa vöröslábu, vöröscsőrű madár látára, de nemsokára felülkerekedett benne a macskatermesztet s lassan csuszva közeledett a golya felé. A golya szinte meglepődött, mikor az oroslánt megpillantotta s nyakát felborzolva elkezdett kelepelni. Az oroslán a furcsa hangok hallatára megállt, de egy pillanat múlva már ismét csuszott vélt zsákmánya felé. A golya mikor látta, hogy a kelepelés mitsem használ, kiterjesztette szárnyait s előrenyújtott nyakkal várta a támadást. Mikor az oroslán körülbelül két lépésnyire ért, a golya felugrott s csőrével hatalmasan az oroslán hátára csapott. Az oroslán megrökönyödve felugrott s a másik pillanatban már a ketrecz tulsó szögletéből vetett szörnyen tiszteletteljes pillantásokat a golya felé. — A golya pedig ismét büszkén sétált föl s alá. Ekkor bebocsátották a másik oroslánt. Ugyanaz az elképedés, tollborzolás, de az oroslán már hátulról akarta ellenét megtámadni. De a golya is szemmel tartotta az oroslánt s rettenetesen vagdalkozott feléje csőrével. Egyszerre csak kiterjesztette szárnyát, egy ugrás, — s az oroslán követte az előbbi példáját. Így ment ez végig. Utoljára bocsátották be a legidősebb oroslánt; ez kétszer próbált szerencsét, mind a kétszer egyforma eredménnyel. Másnap megsmélték a kísérletet, de csak két oroslán bátorkodott hatalmas csapásokat szerezni hátára. Harmadnap már a golya teljesen ura volt a helyzetnek s méltóságteljesen sétált az oroslánok közt; az oroslánok többé nem merték megtámadni s csak tiszteletteljes távolból kísérték aggodalmas tekintetökkel.

— **Családi dráma.** Evekkel ezelőtt özvegyen maradt Szabadkán Hahn Szidónia két gyermekével. A gond, gyermekeit eltartani és felnevelni, arra kényszerítette őt, hogy meghallgassa Nemetz Odön géplakatos szerelmi vallomását, aminek az lett a következménye, hogy balkézről megházasodtak. E czigányházasság sem volt boldog, az asszony nem szerette az urát, aki gyakran ittas állapotban került haza s egy szép napon elkergette a háztól. Nemetz Odön ezen annyira elbusult, hogy bal keze csuklójánál éles késsel elvágta az ereket s csak a gyorsan előhívott mentőknek köszönhette életbenmaradását. Ez történt egy évvel ezelőtt. Nemetz felgyógyulása után megkérlelte az asszonyt, ki meg is bocsájtott neki. Ismét összeálltak s ennek az új házasságnak gyümölcse is termett. Hahn Szidónia az elmúlt szombaton este egy egészséges fiugyermeknek adott életet. A gyermek világra jöttkor érkezett épen haza az apa, Nemetz Odön, ismét ittas állapotban. Reávetette magát az ágyban fekvő beteg asszonyra s őt megöléssel fenyegette. Csak nagynehezen lehetett a dühöngő férfit eltávolítani és ártalmatlanná tenni. Az időközben előhívott mentők dr. Váli Dezső utasításaira kiszállították a beteg asszonyt gyermekével együtt a városi kórházba, ahol felgyógyulásáig ápolják. A brutális férfi ellen a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Egy régi diákszokás.** A régi egyetemi életnek érdekes középkori szokása volt az úgynevezett *depositio*, vagyis az ujonczdiák felavatásának szertartása, melynek fantasztikus

képletességével azt akarták jelezni: hogyan faragják, gyalulják, köszörülük és egyengetik át a tudomány ujonczát a Muzsák csarnokba való belépése küszöbén. Nagyon körülményes szer-tartás volt ez, melyről számos egykoru kép ma-radt fenn.

Az ujonczdiák neve *bejenesi*, vagy *beancis* volt s a felavatás a legdurvább tréfákkal volt egybekötve. Mindenféle kérdés és felelet előzte meg, melyeknek tulajdonképpeni értelmét már alig is sejtjük s amelyeknek végeztével a szerencsétlen diákjelöltet a földre fektették s fűrészszel, baltával, gyaluval és más hasonló szerszámmal alaposan megdolgozták. Fejét megmosták, megnyirták, azután minden kimélet nélkül megborotválták és megfésülték; fülét, körmét mindenféle képtelen szerszámokkal megtisztították. De ez még nem minden. Alig támolygott fel az így megkínzott ifjú a műtét előtt arcza még észrevettek valami kis mocskot. Nosza, elő ismét a csodaszappant, mert ezt csak az moshatta le. Ez a csodaszappan pedig szénből és szekérkenőből készült. Együttal ráfogták, hogy egy pár szál serte ék-telenkedik az ujoncz állán, előkerült tehát a a faborotva, ezzel nyuzták le róla. Végül egy cseber vízzel önlötték nyakon s aztán durva zsákszöveggel véresre dörögölték az arcját. Így kiállitva a jelölt megkezdte az exament. De természetesen egyetlen felelete sem sikerült. Megpróbálták tehát: tud-e legalább írni? De-hogy! Hisz még a jó előre beenyvezett dugót sem tudja a tintásüvegből kihuzni. Ujabb ka-czagás és hahota — csak a jelölt hallgat és szégyenkezik mód nélkül. Igen, mert az egyik foga, az ugynevezett bacchius fog gátolja a be-szédben. Ezt még elfeledték kihuzni. Ujra kez-dik tehát a műtétet. Szelesre kinyitatták a száját, miután előbb egy két lábu szekre ültet-ték, mely időközben többször felborult. De végre ki volt rántva az ártalmas fog. Csak ha mindeze-ken és még száz más egyeben keresztül ment a megkínzott ujoncz, akkor vették fel ünne-pies beszéddel *commilito*-n-k, bajtársnak. Végül néhány szem só-t adtak a szájába — a böl-csesség savá-t, hogy beszéde ezentul mindig fü-szeres, elmés legyen.

— **A koronás áruház** a Központi szálloda épü-letében férfi divatcikkék beszerzésére is elismert kitűnő forrás, rendkívül jutányos árakkal. Igen ajánljuk a férfi-világ fegyelmébe *Porter Vilmos* ko-ronás áruházát.

— **Lezuhant a tetőről.** A Kossuth-utczában munka közben súlyos baleset ért egy bádigos segédet. *Soltész János* 20 éves bádigos a neve-zett utca 63 szamu házában fedelén dolgozott s e közben *lezuhant a földre*. A szerencsétlen súlyos sérüléseket szenvedett.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad min-den a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Erő és anyag.** Még röviddel ezelőtt az orvosnak sok bajt okozott, a betegeket súlyos beteg-ségek, műtétek, vérzések, lázak után rövid idő mul-va a régi erőhöz juttatni. Ez csakis az által sike-rül, hogy az üdülők oly könnyen emészthető és ma-gas tapértékkel bíró diaetikus készítményt hasz-nálnak, mint a *Somatose*. Csodálatos, mennyire fo-kozódik ennek használata után az étvágy és mennyi-re gyarapodik a testsúly.

Az ügyvéd gyilkosa.

(Nyuly Mihály az esküdtszék előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 26.

Szenzációs bűnügyet tárgyalt ma a buda-pesti esküdtszék. A vádlottak padján egy élemedett kora öreg ur, *Nyuly Mihály* 67 éves zombori lakos, magánhivatalnok ült, akit *Horváth István* dr. budapesti ügyvéd lelövéséért szándékos emberölés büntetével vádol az ügyészség.

A bűnpör tényállását képező eset folyó évi márczius hó 30-án délelőtt 9 óra tájban játszódott le. *Horváth István* országház utca 33. sz. a. házában levő szobájában.

Hosszu, két évtizedre visszanyuló pöröskö-dés vezette *Nyuly Mihályt* az ügyvéd irodájába. *Nyuly Mihály* nővérenek, *Nyuly Ágnesnek* póre volt *Kovács Ferencz*zel és rokonságával, kik-nek ügyét *Horváth István* vitte. *Nyulyék* a pört elvesztették. Az ügyvéd sok csalafintasággal dolgozott ellenük, az évek óta húzódó pörben sok meg nem engedhető eszközt is felhasznált *Nyulyék* ellen.

Nyuly Mihály Zomborban lakott, onnan jött fel a gyilkosságot megelőző napon Budapestre. Délelőtt 11 órakor ment fel az ügyvéd lakására azzal a szándékkal, hogy kérdőre vonja az ügy-védet.

Horváth István hidegen fogadta és nagyon kurtán bánt vele. Az izgatott ember nem tu-dott magán uralkodni. Revolvert rántott elő és lelőtte *Horváthot*. A gyilkosság elkövetése után elment és önként jelentkezett a rendőrkapitány-ságnál.

Ma tárgyalta ezt a bűnügyet a budapesti esküdtszék *Zsitray Leó* elnöklete alatt. A törvényszék szavazó birái voltak dr. *Lenk Gyula* táblai és dr. *Sántha Elemér* törvényszéki biró. Jegyző: dr. *Hajós*. A vádhatóságot dr. *Selley Barnabás* kir. ügyész képviseli, vádlottat dr. *Vaisz Sándor* ügyvéd védi.

A vádlott kihallgatása.

Elnök megnyitva a tárgyalást, bevezettette a terembe a vádlottat.

Nyuly Mihály magas termetű, ősz ember. Szemüvegét visel. Midőn a terembe lépett, mé-lyen meghajtotta magát a közönség, az esküd-tek s a bíróság tagjai előtt. Az alatt, míg el-nök a beidézett tanuk megjelenését konstatálta, a fekete ruhába öltözött vádlott helyet foglalt a vádlottak padján. Majd az általános kérdésekre hallgatta ki az elnök.

— Az esküdtszék megalakulása kissé nehe-zen ment. A védő a kisorsolt esküdtek közül mindenkit, aki ügyvéd, visszavetett, ami a terem-ben nagy feltűnést keltett.

Végre megalakul az esküdtszék, mire az elnök a vádirat rendelkező részét olvastatta fel. Ennek megtörténte után a vádlott kihall-gatása következett:

— Hallotta a vádiratot, bűnösnek érzi-e magát?

— Csak annyiban érzem magamat bűnös-nek, amennyiben meglőttem *Horváthot*.

— Hány lövést intézett rá?

— Ugy emlékszem kettőt.

— Lehetséges, hogy még egy harmadik lövést is tett rá?

— Igen.

— Hány lépésnyire állott *Horváthtól*?

— Közvetlen előttem állott.

— Miért hordott ön revolvert magával?

— Biztonsági szempontból.

— Itt a városban nem volt rá szüksége.

— De mikor eljöttem hazulról magammal hoztam.

— Hol viselte ön azt a revolvert?

— A derekamon egy szijra fűzött bőr-tokban.

— Miért jött fel ön az ügyvédhez?

— Hogy a szegény nővérem ügyében köz-benjárásra kérjem fel, továbbá, hogy azt az 1500 frtot elkérjem tőle, a mely a nővéremet illette

— Hisz ez a követelés per alatt is állott s a kuria végérvényes ítéletét már 1886. év-ben megkapta. Kinek a nevére folyt ez a pör?

— A nővérem nevére.

— Hisz önnek akkor semmi joga sem volt követelni.

— De igen, mert én is örököse voltam *Kovácsnak*, akinek vagyonát kezeltem.

— De mégis, kicsoda jogczimen avatko-zott ön a dologba, hisz ez nővérenek az ügye volt?

— Igen, de én tartottam a szegény nővé-remet 20 éven keresztül.

Egy kis intermezzo.

A vádlott eközben gyakorta homlokához kap. Láthatólag rosszul érzi magát.

Elnök széket hozat, de eközben *Nyuly*

meztartorodik s ha a börtönőr ideje korán meg nem kapja, elesik. *Nyuly* ajultan rogyott a székre, s pár perc múlva a börtönőr és te-remőr támogatása mellett vánszorgó léptekkel tudott kimenni a teremből. Az elnök felhívá-sára a hallgatóság között levő dr. *Schrank* nyuj-totta a vádlottnak az első segélyt.

Az elnök néhány percnyi várakozása után kiküldte az ítélőtánc egyik tagját, *Lenk táblai* birót, hogy tudja meg az orvostól, mikorra tér a rosszul lett vádlott annyira magához, hogy a tárgyalás folytatható lesz. *Lenk táblai* biró in-formáltatva magát, jelentette, hogy 20 perc múlva az orvos véleménye szerint a vádlott ki-hallgatása ülve folytatható.

Erre elnök 20 percze felfüggesztette a tárgyalást.

Szünet után jelentette elnök, hogy a vád-lott állapotta helyreállott s köszönetét nyilva-nította dr. *Schrank* orvosnak fáradozásáért.

Látogatás az áldozatnál.

A vádlott folytatólagos kihallgatása követ-kezett.

— Hol tartózkodott ön márcz 30 előtt?

— Egyik rokonomnál, *Wenk Bencze* Gar-gyári hivatalnoknál.

— Panaszkodott neki az ügyről?

— Ugy emlékszem, igen.

— Hová ment ön azután?

— *Eötvös Károly* irodájába, ahol a segéd átnézte a magammal vitt iratokat, s azt mon-dotta, hogy a pör főeskütől dől el, segíteni már nem lehet rajta.

— Ekkor határozta el magát, hogy *Horváth* drhoz menjen?

— Igen.

— Hogy folyt le a látogatás?

— B. mentem, kezet fogtam az ügyvéddel s kértem, hogy egyeztesse ki nővéremet *Kovács Magdolnával*.

— Mit mondott erre az ügyvéd?

— Azt mondta, semmi köze sincs hozzá.

— Ki volt a ki a főesküt letette?

— Ez *Kovács Magdolna*.

— S mire esküdt meg?

— Arra, hogy egy krajczárt sem kapott, sem nem látott.

— *Horváth* dr. vitte a legutóbbi időkg a pört?

— Igen, s mégis azt mondta, semmi köze hozzá!

— Volt ön *Kovács Magdolnánál* is egyez-kedni?

— Igen.

— Hát ha ő nem akart egyezkedni, hogy egyezhetett volna az ügyvéd. Látta *Nyuly*, maga megint tévedésben van az ügyvédi hi-vatás felől. Miből gondolta ön, hogy az ügyvéd egyezkedhetett?

— Abból, hogy az ügyvéd házasságot ígért *Kovács Ma-dolnának*.

— Hisz *Kovács Magdolnának* volt férje?

— Igen, de ezzel nem él.

— Tett ön szemrehányást az ügyvédnek azért, hogy rávette *Kovács Magdolnát* a fő-eskü letételére, tudva azt, hogy ez hamis eskü volt?

— Hogyne, hisz ott voltam, láttam, mikor dr. *Horváth Kovács Magdolnával* együtt kinyi-totta az ajtót, s kivéve a szekrényekből a takarékkönyveket, elvitték.

— Kinek a tulajdona volt ez?

— *Kovács Ferencz*.

A gyilkosság.

— Hát aztán mi történt? Mit szolt erre az ügyvéd, hogy ön ezeket a szemébe mondta?

— Legazemberezett, de én is vissza mon-dtam neki, hogy az a gazember, aki ilyesmit elkövet.

— A tettegességet ki kezdte?

— *Horváth*. Ő nekem ugrott s torkon ra-gadott.

— Hát ön mit csinált?

— Mikor az ügyvéd a fiokját kihuzta, hogy onnan valami írást hozzon elő, nekem ugrott. En erre a revolverrel bele löttem.

— Hányszor lőtt rá?

— Ugy emlékezem, kétszer.

— A harmadik lövésnek a golyóját is megadták a szobában.

— Lehetséges.

Nyuly ezután megmutatja a börtönőrön, hogyan fogta meg az ügyvédet, hogyan lőtt rá a testének mely részére lőtt.

Itt felmutatják azt a képet, amely az ügyvéd irodájában az íróasztal felett függött s amelyet a golyó összeroncolt.

— Hány lövésre volt a revolver töltve?

— Ötre.

— Hát a hatodik?

— Azt még otthon kilőttem.

— Próbaképen?

— Nem.

— Tehát tagadja, hogy háromszor is lőtt volna?

— Nem tudok róla.

— A lövések után mi történt?

— Horváth elbukott. De én taszitottam mert fogta erősen a torkomat.

— Az előbb beismerte: hogy mikor az ön torkát megfogta, akkor lőtt rá először.

— Igen, ezt most is mondom.

— Hova ment ön a tett elkövetése után?

— Egyenesen a rendőrséghez, ahol önként jelentkeztem.

A vádlott kihallgatása ezzel egyelőre véget ért. Következett a tanukihallgatások sora.

A meggyilkolt bátyja.

Horváth Ferencz 72 éves nyug. pénzügyi tanácsos, a megölt ügyvéd bátyja az első tanu.

— Egy háztartásban éltek dr. Horváttal.

— Igen, három nővéremmel együtt.

— Tudja azt, hogy öcsöce az ügyvéd megakart házasodni, el akarta venni Kovács Magdolnát?

— Nem tudok róla semmit. Én nem is ismertem Magdolnát, sohasem láttam.

— Tehát nem is volt szó erről sohasem a családban?

— Sohasem. Ugy emlékezem, hogy az öcsém mintha említette volna, hogy egy nő rávetette a szemét, de neki nem kell.

— Látt-e maga valaha Nyuly Mihályt?

— Ma először láttam az arcát. A tett alkalmával nem láttam jól, mert a szoba tele volt lőporfüsttel.

— Hány lövést hallott?

— Négyet.

— Nem hármat?

— Nem, határozottan négyet. Erre berohantam, ott láttam egy embert az ajtónál állani. Mikor megpillantottam, az öcsém a földön feküdt a vérben, mellette egy lépésnyire állott Nyuly. Én féltem, hogy rám lő, visszaugrottam s az ajtót magamra zártam s berohanva lármát csaptam.

Lenk bíró: Mondta az öcsöce, ki volt a gyilkosa?

— Igen. Azt mondta Nyuly Mihály.

— Mást nem mondott, hogy hogyan történt az eset?

— Egyebet nem szolt.

Weisz dr. védő: Mennyi ideig lehetett Nyuly az ügyvédnél, ugyebár félóránál tovább nem időzött nála, hol volt ön ezalatt?

— A másik szobában.

— Folytonosan?

— Hanyadik szoba volt ez az irodától?

— A második.

A szembesítés.

A szembesítés következik ezután:

Nyuly Mihály: Igen tisztelt Horváth ur, ön kétszer nyitott be. Emlékezzék csak vissza. Első ízben mikor benyitott, csak annyit mondtok: mi történik itt? Akkor az ügyvéd engem torkon fogott. Ott álltunk mindketten a szoba közepén. Azután még egyszer benyitott, de mindjárt vissza is futott.

Horváth Ferencz tanu: Nem igaz, én csak egyszer nyitottam be.

Nyuly: Már pedig ez így volt. Erre meg esküszöm az élő Istenre...

Horváth Ferencz: Én is megesküszöm, hogy csak egyszer voltam benn, akkor, amikor már ott feküdt a földön.

Egy esküdt: A szóharcot nem hallotta, a lövést pedig ajtócsattanásnak hallotta, hogyan lehet ez? Akkor talán mégis lehet hogy szóváltás történhetett közöttük.

— Én nem hallottam szóharcot.

Elnök: Tehát ön erre kész esküt tenni?

Tanu: Igen. Meglehet, mivel az egyik fülemre nagyot halok, hogy véletlenül nem halottam.

Tanut, miután a vádlott állításaival fenforgó ellenmondásokra figyelmeztette az elnök, megeskették letett vallomására.

Patay Katalin, a meggyilkolt cselédje, jelentéktelen vallomást tett.

Erre elnök a végtárgyalás folytatását holnap délelőtt fél 10 órára tűzte ki.

SPORT.

+ Az aradi kerékpár klub holnap szerdán este fél 9 órakor választmányi ülést tart a klub helyiségben.

NAPIREND.

Június 27. Szerda. Róm. kath. naptár: László király. — Protestáns naptár: László király. — Izraelita naptár: Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (június 14.): Elizeusr. — A nap fél 3 óra 49 perczkor. nyugszik 7 óra 44 perczkor. — A hold fél 4 óra 17 perczkor, nyugszik 7 óra 50 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 756.4 milliméter, délután 2 órakor 753.7 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 17.6, délután 2 órakor C° + 23.9. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 5. délután 2 órakor N. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor többnyire borult, délután 2 órakor félborult. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Boros, helyenként csapadék, hűvös, szeles. Szabadságharozni emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Ereklie-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Június 28. Az apatelekek mokrai hegyközség értekezlete délelőtt 9 órakor Apatelekek község házában.

Június 29. Lóverseny Kisjenőn.

Június 30. Az aradi atlétikai klub közgyűlése délután 6 órakor. — Gözgépközlekedők és kazánfűtők vizsgája.

Július 3. Az arad-bekési ág. ev. egyházmegye közgyűlése (Mezőberény.)

Július 14. Körállatorvosválasztás Csermőn.

Vigalmi naptár:

Június 29. A kisjenő-erdőhegyi kaszinó-egyesület tánczestélye.

Július 1. A Meteor kerékpárklub népiünnepélye (Városliget.) — Az aradi iparosíjak önképző- és betegsegélyező-egyletének műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Uj-Arad, Csalogovics.) — Az aradi vas- és fém-munkások szakegyletének júliálisa (Csalai erdő.)

Július 7. A magyarvárosi tánczkedvelő ifjuság táncvigalma (Sarló-utca 3.)

Július 15. Az aradi dalegylet népiünnepélye (Városliget.)

Július 22. Az aradi cigányzenészek egyrészének júliálisa (Csalai erdő.)

Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népiünnepélye (Városliget.)

KÜLÖNFÉLÉK.

□ Az első.

Inas: Kárász bankár a lábát törte... tessék hozzá sietni.

Fiatal orvos: Hála istennek, — milyen szerencsétlenség!

□ Osallatok maradványai Sümegen. A sümegi köfajtóban osallatok maradványaira bukkantak a minap a munkások ásás közben. A humuszos talajban hét méternyire a föld színétől szétszórtan feküdtek a csontok két sziklatömb között. A maradványok, mint Darnay Kálmán sümegi régész megállapította, os rino-cerosz csontjai. A régész gyűjteményében már többféle osallat csontjai vannak, melyeket Sümeg vidékén találtak. Így nemrég mammoth- és os-szarvascsontok kerültek birtokába. Darnay

a Nemzeti Múzeum számára külön gyűjteményt állít össze, melyben Sümeg osallatvilágának fajait egy külön kiállításban akarja a fővárosban bemutatni.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, június 26.

Tartós száraz időnk, mely alatt a kalászos vetemények szépen fejlődtek, a szemképzést is előnyösen segítették elő, ma eső szakította félbe, mely a kapás veteményekre különösen jó hatással van.

A külföldi piacok még mindig szilárdak és áraik növekednek, minek következtében az üzlet nálunk is szilárdabb alapot vett volna.

Az üzlet pang.

A heti piaczi behozatal igen kevés, alig pár száz métermázsza összhozatal.

Elkelt mintegy 500—600 métermázsza buza és 200—300 métermázsza tengeri tartós árak mellett.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű buza 6.90—7.—.

Középmínőségű buza 6.70—6.80.

Tengeri 5.20—5.30.

Rozs névleges jegyzés 5.90.

Arpa névleges jegyzés 5.30.

Zab névleges jegyzés 4.50.

Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Június 26. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 90.—92.— fillig. Öreg közép páronként 300—400 kilogrammon sulyban — fillig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 95.—97.— fillig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogrammon sulyban 95.—96.— fillig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 94.—96.— fillig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban — fillig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felül sulyban — fillig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban — fillig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felül sulyban — fillig. Könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban — fillig. Romániai eredeti (Stachi) Nehéz páronként 240 kilogrammon felül sulyban — fillig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban 94.—96.— fillig. Közép páronként 240—280 kilogrammon sulyban 93.—94.— fillig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 91.—93.— fillig.

Megjegyzés: A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillerekben értendők. — Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életré páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám: Június hó 23-án volt készlet 43814 darab, június hó 24-én főlhajtatott 752 darab, június hó 24-én elszállított 762 darab, június hó 25-én maradt készletben 43814 darab. Üzlet: Csöndes.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. június 26.

Magyar aranyjáradék 4 ⁰ / ₁₀₀	96.25
Magyar koronajáradék 4 ⁰ / ₁₀₀	91.—
Magyar arany 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	100.50
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	99.60
Magyar keleti vasut	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	91.—
Magyar italmegváltási kötvény	98.10
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyereségsorsajegy kölcsön	158.50
Tiszszabályozási és szegedi kölcsön	139.—
Osztrák papírjáradék	97.65
Osztrák járadék ezüst	97.50
Osztrák járadék arany	96.50
Koronajáradék	97.—
1860-iki államsorsajegyek	134.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1745.—
Magyar hitelbank részvény	729.—
Osztrák hitelintézet részvény	695.50
Osztrák-magyar államvasut	674.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.32
Német birodalmi márka	118.60
London	242.20
Paris	96.45

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 26.

Délitőzsde. Buzakinálat kielégítő, vételkedv. jó. Szilárd irányzat mellett 35.000 métermázsza került forgalomba, meghatározott árakon. Egyéb gabonanemű forgalom nélkül. Időjárás boros.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	8.20 — 8.21
Rozs októberre	6.95 — 6.96
Zab októberre	5.23 — 5.24
Tengeri júliusra	5.64 — 5.65
Tengeri 1901. májusra	4.90 — 4.91
Repce augusztusra	13.45 — 13.50

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	8.20 — 8.21
Rozs októberre	6.96 — 6.97
Zab októberre	5.74 — 5.75
Tengeri júliusra	5.22 — 5.23
Tengeri 1901. májusra	—
Repce augusztusra	—

Zárul 4 órakor:

Oszták hitelrészvény	695.50
Magyar hitelrészvény	727.50
Leszámitolóbank részvény	470.—
Rima-Murányi vasúti részvény	562.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	673.—
Közúti vasút	616.50
Városi villamos vasút részvény	314.—

S z e s z ü z l e t.

— Junius 26. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák 11 korona métermázsanként.

KERPEL IZSO

könyv-, zenemű-, papirkereskedése és antiquáriuma

ARADON, Andrassy-tér 20. sz. (Arena épület.)

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy üzletemben előnyös könyvtárvetelek folytán gyönyörű disz munkák, szépirodalmi és tudományos művek és egyéb művek meglepő olcsó áron, továbbá zenemű-ujdonság mélyen leszállított áron, átjárt hangjegyek pedig féláron kaphatók. Kitűnő *confetti* csomagja 3 kr.

Minden intézetbeli

használt iskola könyveket
negyedáron vásárlók.

Ugyan-e cég ajánlja a nyaraló és fürdőző közönség szíves figyelmébe 30,000 kötetre kiegészített

kölcsonkönyvtárát,

melyben minden ujdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható; beszereztem továbbá legutóbb a regényirodalom még minden beszerezhető termékét, azonkívül pedig kiegészítettem a gyermek- és ifjúsági irodalmi műveket olyképen, hogy könyvtárban ez idő szerint minden eddig megjelent ifjúsági irat (beleértve az ifjúsági folyóiratokat, u. m. „Magyar Lányok, Kislap, Lányok lapja stb.) kapható.

Kölcsöndíj: havi 60 kr.; vagy kötetenként fizetve 4 kr. A tanuló ifjúságnak egy óra 50 kr., kötetenként pedig 3 kr. A könyvek újak és tiszták. Vidéki bérlők a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek. Jegyzék ingyen.

IDEGENEK ARADON.

— Junius 26. —

Fehér Kereszt szálloda. Schlachta Jenő kir. alügyész M.-Sziget. — Kaufman Ignác kereskedő Pankota. — Steiner Zsigmond utazó Budapest. — Kiasek Gusztáv utazó Bécs. — Grünvald Albert utazó Budapest. — Koch David utazó Bécs. — Ulrich Karolyné ezredesné Beeskerek. — Elias Miksa utazó Bécs. — Waldner Ignác utazó Budapest. — Neugebauer Henrik utazó Budapest. — Marin-

kovics Sándor kereskedő N.-Várad. — Pangarti J-né vendéglősnő Brád. — Lászlóffy Béla magánzó Fehértemplom. — Kossák József fényképész Temesvár. — Waldek Ignác utazó Bécs.

Vass szálloda. Nacht Viktor erdőkezelő Zimbró. — Osztreicher Mór utazó Budapest. — Steiger Géza magánzó Szeged. — Petrovics N. ügyvéd Nagylak. — Lówy Gyula kereskedő Bjenő. — Klein Márton ügynök Nagyvárad. — Back Sándor mérnök Bécs. — Szabó Lajos utazó Budapest. — Kalmár Sándor utazó Budapest. — Grünvald Ede utazó Bécs. — Pintér Antal utazó Budapest. — Deutsch Lipót utazó Bécs.

Központi szálloda. Szilágyi Sándor birtokos Kunágota. — Kovordányi Károly főmérnök Körösbánya. — Politzer Sándor kereskedő Budapest. — Klein Ignác kereskedő Budapest. — Zsengeri Lajos utazó Budapest. — Dr. Bíró Géza vegyész Budapest. — Löbstein Pál kereskedő N.-Várad. — Müller Mór utazó Lipcse. — Roman Sándor tanító Sajtyén. — Horváth Jenő utazó Budapest.

CSARNOK.

Az asszony.

Irtá: Alphonse Daudet.

— Francziából. —

(Folytatás.)

Trastevere kicsike házában lakott Maria Assunta apjával, meg egész rajra menő öcscsével és hugával egyetemben; azoknak az apró házaknak egyikében, a melyeknek lába a Tiberisben ázik s vén halászcsonak van kikötve a falukhoz.

Ugy pillantotta meg egyszer a szép olasz leányt, a mint a meztelen lábával a homokban, sűrű ránkös piros rokokójában, ruhája ujját vállig tűrve, szedte ki az angolnát egy nagy, izegő-mozgó hálóból. A pikkelyek csillogása a vízzel teli hálóban, az aranyszínű folyó, a skarlát szoknya, a mélységes, elmélázó, szép fekete két szem, a mely méla árnyékot vetett még a napfény sugárzása közepett is, megkapta a művészt, ha mindjárt csak olyanformán is hatott rá, mint valami románcznak képes czimlapja a kótakereskedő kirakatában.

A leánynak szerencsére szabad volt még a szíve; mindössze egy iromba alattomos nagy macskát szeretett akkorig; maga is nagy angolna-halász volt a jó pára s a mikor urnőjéhez közeledett valaki olyankor ugyan felborzolta a szőrét.

A mi szerelmesünk, miután sikerült összebarátkoznia állattal, emberrel, az egész pereputyval, — megesküdött a leánynyal a trasteveri Santa Maria templomban és hazavitte Franciaországba macskástól a szép Assuntát.

Szegény fiu! El kellett volna hogy vigye onnan magával a napsugarat, egy darab képet, a festői ruhákat, a Tiberis nádasát és a Ponte Rossoról lecsüngő nagy hálókat, — a képzel egyetemben az egész keretet is. Nem lett volna része akkor abban a kegyetlen kiabrándulásban, a melyet akkor érzett, midőn berendezkedvén, a Montmartre tetején egy kis negyedik emeleti lakában látnia kellett, hogyan ékteleníti el az ő szépséges feleségét a krinolin, a fodros ruha, a párisi kalap, a mely sehogysem tudván megtartani a súlygyent a toronyba csuesosodó vastag hajfonatokon, egészen önkényes alakokba zökkent.

Páris hideg és hántóan tiszta levegőjében mihamar azon vette észre magát a szerencsétlen, hogy a felesége ostoba, megbocsáthatatlanul ostoba. Fekete két szép szeme bársonyos hullámaiból, a hogy málázva vesztek el a végtelenbe, egyetlen gondolat nem vált ki. Csillogtak, mint az állatái a békés emésztés idején; a pillanatnyi jóérzésnek volt visszavert fénye ez a csillogás, — semmi egyéb.

Ezen fölül durva volt az asszony, parasztos modoru, a ki megszokta, hogy keze tenyeresebbik felével igazgassa szülőkunyhója egész népességét s a legcsekélyebb ellntmondás ropant dühre gyulasztotta.

Ki hitte volna, hogy az a szép száj, mely a mig szóra nem nyílt, tiszta antik metszésű volt, egyszer majd csak szitokra, sűrű hullámokban tóduló, zajos szitokra nyílik? ... Sem magára, sem urára tekintettel nem volt; kin-

az utcán, a színház nézőterén belé-belékötött hangos szóval az urába és rettentő féltékenységi jeleneteket rögtönzött. Mind ennek beleütéséül semmi érzékkel sem birt a művészet iránt, teljes volt a tudatlansága férje mesterségében csak egy, mint a nyelv, a szokások s minden egyéb dolgában.

Mintthogy a mi kevéske francziát megtanult, csak arra volt jó, hogy elfelejttesse vele az olasz szót, végtére odajutott, hogy valami fölülte mulatságos szójárás-féltével keverte össze a két nyelvet. Szóval, az a szerelmi történet, a mely úgy kezdődött, mint egy lamartini költemény, olyan véget ért, mint egy Champfleury-regény.

Miután sok fáradságot vesztegetett már a költő arra, hogy megszeliiditse, belátta végre, hogy erről le kell mondania; sokkalta becsületesebb ember volt, semhogy ott tudta volna hagyni — talán szerette is — — elhatározta, hogy magánosságba vonul, hogy elkerüli az embereket, hogy sokat dolgozik. Az a kevés meg-hittje, a kit bebocsátott otthonába, hamar meg-érezte, hogy terhére van, azért hát nem alkalmatlankodott neki többé.

Ezen mód élt házába zárkóztottan tizenöt-esttendeje, akár valami bélpoklos a viskójában.

Elgondolkoztam ezen a nyomoruságos életen s figyeltem közben a furcsa párra, a mint ment előre. A férj szikár, hosszú, kissé meg-görbédte dereku. Az asszony megtermett, vastos teremtés, a ki vállával ránczigálta kendő-jét, ha félrecsuszott és olyan biztos, független járásu volt, akár egy férfi. Meglehetősen jóked-vüen, hangosan beszélt s időnkint vissza-vissza fordult, hogy megnézzze, nyomában járunk-e; a melyikünket ismerte, nagyon hangos szóval szólította bizalmasan a nevéen, közben széles mozdulatokkal támogatta beszédét, akárha halászbarkát kormányozott volna most is a Tiberisben.

(Vége következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	8.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Szm. sz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Szm. sz. tv. délután	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm.v. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	3.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnág este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.14
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	3.53
Személyvonat délután	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbesről szv. reg	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbesreig szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

Aradi nyári szinkör.

Szerdán, 1900. évi június hó 27-én:

A csepűragók.

Nagy operette 3 felvonásban, 4 képb. Irtá: M. Ordonneau. Fordította: Makai Emik. Zenéjét: Louis Ganne.

SZEMÉLYEK:

Bertilac . . . Boda F.	Coradet . . . Szalai F.
André . . . Erczkövy K.	Brigadéros . . Czako V.
Pingouen . . . Gáthy K.	Marion . . . Rédey Sz.
Malikorne . . . Fenyéri M.	Susanne . . . Felhő Rózsi.
Bes Etiquette Hegyess Gy.	Malicornené . . Parlagi K.
Bernardin . . . Hajnal D.	Bernardiné . . Tolnayné.
Valengoujou . . Andorffy P.	Du Libau . . . Kalocsa R.
Korcsmáros . . Nyilassi M.	Művész . . . Turi M.

Ezt kövrti:

ARIEL és LOUBÉ

akrobata-művészek világhírű mutatványal.

Kezdete 8 órakor.

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyőződik, hogy nyomtatványokban szebbet, jobbat és olcsóbbat már nem lehet kívánni!

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája (Csanádi-palota)

Telefon 151. sz.

Aradi képviselő:
RÉVÉSZ NÁNDOR
Szabadság-tér 20.

Báli meghívók, hangulatkeltő színekben
Körlevelek, litografikus szépségben
Arjegyzékek, pontos áttekintéssel
Számok, praktikus rendszer szerint
Esküvői jelentések, meglepő választékban
Névjegyek, divatosak és secessziósak
Plakátok, az új század reklámjának megfelelően.
Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben

Pontosság
Olcsó árak.
Diszkrét izlés

14044—1900. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa ezenel közhírré teszi, hogy az 1898. évi II. t. cz. értelmében felmerülhető hatósági intézkedések megtételére, az esetleges panaszok felvételére, a kihágások megtorlására, nemkülönben a 100 koronát meg nem haladó kártérítési igényeknek I-ső fokban leendő megítélése és elbírálására Arad város és határa területén ítélkezési joggal Jó Béla rendőrségi alkapitány, községi bíró rendeltetett ki.

Arad, 1900. évi május hó 9.

A városi tanács.

Magy. királyi államv. üzletv. Aradon.

15967—1900. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Gyulafehérvár állomáson lévő pályavendéglő bérletére ezennel zart ajánlatot pályázatot hirdettetik.

A bérlet 1901. évi január hó 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított 3 éven át vagyis 1903. évi deczember hó 31-ig.

A bérleti feltételek a magyar kir.

államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az I. kor. bélyeggel ellátott és „ajánlat a gyulafehérvári pályavendéglő bérletre“ feliratu borítékra zárt ajánlatok lepecsételve 1900. évi július hó 3-án déli 12 óráig alulirott üzletvezetési igazgatás (I.) osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100 azaz egy-száz korona készpénzben vagy államletétekre alkalmas értékpapírokban legkésőbb f. évi július hó 2-án déli 12-óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztárána Aradon leteendő. Az értékpapírok számítások a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 nappal nem régiebb utolsó napi árfolyammal, de soha név-értéken felül.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok közt a választás szabadon a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1900. évi június hóban.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

8675—1900. kh.

Hirdetmény.

Az aratási idő beálltával az ide vonatkozólag fennálló törvényeink és szabályrendeleteink alapján a lakosság érdekeinek megóvása céljából szükségesnek látom a következőket közhírré tenni:

Annak, ki nem cselédminőségben gazdasági munka teljesítésére szerződik, igazolvánnyal kell birnia. E nélküli felfogadásuk tilos.

Aratást, hordást, nyomtatást, cséplést s általában bármely gazdasági munkát nem cselédminőségben szerződésileg elvállalni szándékozó munkásokkal a munka szerződéséig mindíg írásban a munkások többségének lakhelyén illetékes községi elöljáróság (Aradon Lócs Rezső aljegyző, avagy helyettese Vannay Gyula aljegyző) előtt köttetendő.

Szénát vagy gabona nemüeket a földekről éjjel csupán a közeli tanyákra szabad hordani.

Dinnye vagy kukoricza földek őrzése céljából készült kunyhók közelében lábas jószágot vagy majóságot tartani nem szabad.

Erő vagy learatott gabona közelében tüzet rakni tilos.

Szalmás gabonának nyomtatás végett a város területére való behordása meg nem engedtetik.

A szérüs helyeken összehordott gabonanemüek akként helyezendők el, hogy az asztag végek között legalább hat méter míg a sorok között legalább tiz méter üres hely legyen.

A cséplőgép tulajdonos, gép a

működése színhelyén tűzbiztonság okáért egy fecskendőt, továbbá a munkások testi épségének megóvása érdekében vérelállító szerket, u. m. tannint, csersavas foszorsavas, vasoldattal telített vattát vagy tépést és jodoform gazet nyomfoltokat, sebkötéseket és mézgo polyát (gummi polya) folytonosan kéznél tartani, a gép körül foglalkozó munkások szük és testhez simuló ruházatáról és arról gondoskodni köteles, hogy sebesülés esetén sérült az első orvosi segélyt minél hamarabb megkapja. A cséplésnél, valamint az asztagok között dohányozni tilos.

A cséplőgépeket csak képesített gépészek és fütők kezelhetik, kiknek tiltva van szolgálatuk közben szeszes italok élvezése. továbbá a gépfelügyelő személyes felelőséggel tartozik, hogy a gép körül ittas emberek alkalmazást ne nyerjenek.

Fahidon 4000 kg. elegysulyt meghaladó mozgonyok csak akkor szállithatók, ha erről 48 órával előbb a városi mérnöki hivatalnak jelentés tettetett.

Erzsébet, Sága és Gáj külvárosokban, vagy Poltura városrészen a takarmány boglyában vagy kazalban csak akkor tartható, ha a boglya vagy kazal és az ezt környező épületek közt legkevesebb 20 méter üres tér marad, több boglya vagy kazal pedig csak akkor helyezhető el ha azok még öt méter üres tér marad.

Aradon, 1900. évi június 18.

Sarlot,
főkapitány.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadság-tér 19. sz.

Nyári idényre ajánljuk remek választékainkat:

Könnyű ruhakelmékből. * * *

Most divatos angol vásznakból

minden színben. * * * * *

Pompás batistok, cretonok és

zephyrekből. * * * * *

Napernyők és fürdőruhákbl még

a régi olcsó árakat számítva. *

Egy Ruston Proctor és társa-féle

12 lóerejű fél stabil compound

gőzgép

készpénzfizetés mellett

azonnal eladó.

Bővebbet e lapok kiadóhivatalában. 2047

2057—1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál egy 2200 korona évi tisztí fizetéssel és lakbérilletményvel javadalmazott fogalmazói állás választás útján betöltendő lévén, azokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1883. évi I. t.-cz. 5. szakaszának VIII. pontja második tételében előírt minősítéssel bírnak, felhívom, hogy pályázati kérvényüket hivatalomhoz 1900. évi július hó 10-ig bezárólag benyújtsák.

Aradon, 1900. évi június hó 22.

Salacz.
kir. tan. polgármester.

Elköltözés folytán

KUJEDEN

egy 4 szobás lakás,

minden melléképülettel u. m. egy istálló, szinek, pingve, gabonás, kukorica göré és szép gyümölcsös kert, továbbá 1/4 szeszió szántó és kaszáló föld tagosítva,

4 hold szőlő,

melynek fele a legjobb fajjal van beültetve,

egy kath. hold lóherés,

szabad kézből eladó.

Értekezhetni Kujeden Dénes Istvánnál. 2048

330—1900. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1500 drb. határjelzőknek szállítása iránt folyó évi július hó 2-án d. e. 10 órakor árlejtést tart. Kikiáltási ár: darabonként: 16 korona.

Bánatpénzül leteendő 240 korona készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1900. évi június hó 18-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
aljegyző.

Két

ujságkihordó

felvétetik az

„Aradi Hiradó“

kiadóhivatalában

Andrássy-tér 3.

I-ső emelet, 35. ajtó.

Másolat, 8002—1900. kh. sz.

Hirdetmény.

A nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 1892. évi márcz. hó 5-én 14837. sz. a. kiadott és a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó körrendelete értelmében ez idén is köz tudomasra juttatom, hogy június hó 1-től augusztus 1-ig eső vasárnapokon az alább elősorolt ipari munkák és kereskedelmi üzletek csak 10 óráig gyakorolható, ugymint:

1. a gépiparnál a sürgős és haszthatlan javítási munkák;

Aradmegyei hitelegylet, mint szövetkezet felszámolás alatt.

Felhívás.

Az „Aradmegyei hitelegylet, mint szövetkezet“ a f. évi május hó 22-én tartott rendkívüli közgyűlésen feloszlását elhatározván, a társasági vagyontörvényszerű felszámolása elrendeltetett.

Ennélfogva felkérjük a kereskedelmi törvény 249. §-a értelmében hitelezőinket, illetve mindazokat, kik fenti szövetkezet ellen bármely igényt támaszthatnak, hogy követeléseiket jelen felhívás harmadszori közzétételétől számítandó hat hó alatt el lenünk érvényesítsék.

Arad, 1900. évi június hó 26-án.

**ARADMEGYEI HITELEGYLET, MINT SZÖVETKEZET
FELSZÁMOLÁS ALATT:**

Vásárhelyi László s. k.

Purgly János s. k.

2. a kőiparnál a sürgősen rendelt javítási munkák;

3. a mészáros, hentes és kolbász-készítő iparnál az elkészítés, elárusítás és szállítás;

4. a pékiparnál az áru elkészítése és szállítás;

5. bank- és váltóüzletek;

6. boltok: minden kereskedelmi, elárusító és szolgálatkövetítő üzletek;

7. borkereskedések;

8. cselédszerző üzletek;

9. elárusító üzletek;

10. fehéritési iparnál;

11. fűszer-, rövidáru-, divat- és egyéb kereskedések;

12. vadkereskedések;

13. baromfi kereskedések és minden más hasonló nyári és kereskedelmi üzletekben az elárusítás és házhoz szállítás;

14. szatócs üzletek;

15. kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és ipari alkalmazottak irodabeli munkája.

Miről az érdekelteket azon hozzáadással értesitem a jelen hirdetmény útján, hogy mindazok ellen, kik az elősorolt rendelkezéseket be nem tartják, az 1891. évi XIII. t.-cz. 6. §-a értelmében fog a büntető eljárás folyamatba tétetni.

Kelt Aradon, 1900. évi június hó 1-én, a város rendőrkapitányi hivatala.

Sarlot Domokos s. k.,
főkapitány.

A másolat hitelül:

Masztig Emil,
főkapitányi kiadó.

Kiadó fűszer üzlet.

Egy állványokkal berendezett fűszer üzlet, a Salacz Gyula és Kölcsey-u. sarkán azonnal

kiadó.

Bővebbet a háztulajdonosnál.

4958—1900. kh.

Hirdetmény.

Ismételten előfordult már azon eset, hogy sárkányozó gyermekek gondatlansága folytán a villamvilágítási sodronyok érintkezése következtében az olombiztosítók kiolvadtak és ez által nemcsak kár okoztatott hanem az utca világitás is akadályozva lett.

Ennélfogva a magán vagyontörvény értelmében a sárkányozást betiltom és figyelmeztetem a szülőket és tanoncokat tartó gazdákat, hogy gyermekeiknek illetve tanonczaiknak a sárkányozás meg nem engedjék mivel minden előforduló esetben ha serdületlen követi el a kihágást az 1879. évi XL. t. cz. 27. §-a alapján a szülőt, gyámot vagy gazdát szigorúan felelősségre vonni.

Arad, 1900. április hó 21.

Sarlot,
főkapitány.